

SLOVENSKI GOSPODAR.

List ljudstvu v pouk in zabavo.

Štampa vsak četrtek in velja s poštno vred in v Mariboru s pošiljanjem na dom za celo leto 6 K, pol leta 3 K in za četrt leta 1,50 K. Naročnina za Nemčijo 8 K, za druge izvenavstrijske dežele 8 K. Štampa vodi sam po njega, plača na leto samo 3 K. — Naročnina se pošilja na: Upravništvo „Slovenskega Gospodarja“ v Mariboru. — List se dopolnjuje do odpovedi. — Udje „Katoškega tiskovnega društva“ dobivajo list brez posebne naročnine. — Posamezni listi stanejo 12 vin. — Uredništvo: Koroska cesta št. 5. — Rokopisi se ne vračajo. — Upravništvo: Koroska cesta št. 5, sprejemna naročnine, inserate in reklamacije

Mir — bojna točke.

Stari Rimljani so imeli prislovico: Si vis pacem, para bellum — če hočeš imeti mir, boji se pripravljeno za vojno. Zgodovina Evrope pred sedanjo vojno je dokazala, da ta prislovica ni vselej in povsod resnična. Evropske države so bile oborožene od nog do glave in tako pripravljene za vojno. Ohranil pa se s tem ni mir, marveč je prišla vojna.

Dandanašnji pa vidimo neko drugo pripravo za mir v obliki borbe, in to je boj za mir.

V drugi polovici preteklega tedna so stopili v ta boj organizirani delavci v tvornicah za vojne potrebe in tudi v drugih obratih po Nižje- in Gornje-Avstrijskem in Štajerskem. Ustavili so delo in so mirovali — za mir. Pognala jih je v štrajk nezadovoljnost z nezadostno hrano, še bolj pa želja po miru. Zato je bila prva točka njihovih zahtev, naj vlada zagolovi, da se mirovna pogajanja v Brestu-Litovskem ne bodo razbila ob zahtevah po tuji zemlji, in naj vlada odstrani vse ovire, ki preprečujejo mir, s tem, da brez ovinkov prizna nepotvorjeno, demokratično pravico samoodločevanja narodov v preporih deželah.

Ob koncu preteklega tedna je bil ta mirovni štrajk končan. Delavci kajpada niso dosegli miru, ker to ne gre tako naglo, temveč izjavo vlade, da ne hrepeni po nobenem osvojevanju tuje zemlje ter da bo vse storila, da se kakor hitro doseže mir. No, to je bilo znano že pred štrajkom. Nekaj pa so le dosegli delavci s svojim mirovnim štrajkom, česar bodo deležni v doseženem miru, namreč obljubo vlade, da se bo občinski volilni red v smislu socialnodemokratičnih zahtev preosnoval po načelih državnozbornega volilnega reda z dopolnitvijo proporcionalnega volilnega reda. Z bojem za mir so avstrijski socialni demokratje dosegli primeroma večji uspeh, kakor so drug Trockij v Brestu Litovskem.

V Brestu Litovskem namreč pogajanja do sedaj niso dovedla do dejanskega uspeha. Rusko naziranje, ki ga z veliko zgovornostjo zastopa Trockij, stoji proti nemškemu naziranju. Gre za tisto ozemlje, ki je zasedeno od nemških in avstrijskih čet, to je za Poljsko, Litvo in Kuronsko. Rusko stališče je, da se naj ljudstvo samo z velikim in splošnim ljudskim glasovanjem odloči za pripadnost k tej ali oni državi in za državno obliko, kakršno hoče. Nemško stališče je izpočetka na vojaško oholi način izjavil pruski general Hoffmann, češ, da se je ljudstvo v zasede-

nih krajih, kakor na Poljskem, tako v Litvi in Kuronski in na zasedenih otokih v riškem zalivu po svojih zastopnikih že izjavilo, kajpada za Nemčijo. Iz te izjave bi sledilo, da Nemčija Litve, Kuronske in otokov v riškem zalivu ne mara več dati nazaj, temveč obdržati, čeprav tamkaj prebiva komaj 7% Nemcev. Posledica pa bi najbrž bila prelom mirovnih pogajanj. Zato je državni tajnik pl. Kühlmann to vojaško izjavo omilil s tem, da je izrazil pripravnost Nemčije, da v zasedenih krajih obstoječe ljudske zastope razširi in na tako razširjeni podlagi izpelje ljudsko glasovanje. Trockij pa je vztrajal pri zahtevi, naj se izvrši splošno ljudsko glasovanje, ki bo odločilo usodo teh pokrajin in določilo njih državno obliko.

V živahnih razpravah v Brestu Litovskem se je pojavil spor med Rusi in Nemci tudi v vprašanju, ali in kdaj se naj umaknejo nemške in avstrijske čete iz zasedenih ozemelj. Rusi zahtevajo, naj se to že takoj ali prav kmalu zgodi, da se bo ljudsko glasovanje vršilo neovirano v popolni svobodi, Nemčija in Avstrija pa to odklanjata iz vojaških ozir in vzpričo nejasnih in nemirnih razmer na Ruskem. Po težkoče so tudi zavoljo ukrajinske ljudovlade, ki se kot samostojna država v okvirju Rusije udeležuje mirovnih pogajanj. Med Ukrajino in boljševiško Rusijo še namreč ni dovolj pojasnjeno in določeno medsebojno razmerje in tudi meje med obema državama še niso določene. V Brestu Litovskem torej stoji rusko mnenje proti nemškemu mnenju in ni se še našla srednja črta, na kateri bi se dosegel sporazum in našla edinstvo. Med tem se se pogajanja dne 18. jan. ustavila do 29. januarja, ker je Trockij iz notranje-političnih razmer odpotoval v Petrograd, kjer se bo bojeval ne za mir, ampak za bojševike.

Tudi v Nemčiji še ni končan boj za mir in njegovo kakovost. Vsenemci še vedno na vse kriplje agitirajo za nemški zmagoviti mir, ki vsebuje pridobitve zemlje in odškodnine. Ker se državni kancler grof Hertling neče vdati vsenemskim pretirancem, ga hočejo vreči s kanclerskega stola in nanj posaditi znanega, Avstrijecem jako neljubega kneza Bülowa, ki se je pred italijansko vojno pogajal z Italijo za odstop avstrijskih pokrajin, ali pa generala Ludendorffa. Dozdaj Hertling še sedi na kanclerskem stolu. Vsenemci pa nadaljujejo svojo borbo za nemški mir zmage. Ta notranji boj v Nemčiji močno vpliva na boj za mir v Brestu Litovskem.

Tedaj smo imeli pri našem štabu lepo psico in hudo mušnega kuharja. Me je prosil navihaneč, naj mu dovolim, da bo šel s psico mimo pasjega trena, ravno v času, ko ga bo muštral g. oberst. Šala mi je ugajala, sem prikimal in kuhar je stopal drugega dne s psico mimo psov, ki so vlekli municijo in hrano pod nadzorstvom oberstovih oči.

Salament! —

Psi, zapazivši svojo boljšo polovico, so javnili kakor iz enega grla in se pognali iz kolo voza z vozički vred za kuharjem in psico. Kuhar je spustil pseta ženskega spola z motvoza, da je začelo kuriti, kar so ga nesle pasje noge. Psi pa za kuzletom, dokler se niso prekuenili vsi vozički in običajna ena vprega za drugo po grabah in jarkih.

Vsi očividci smo se krohotali, da smo skoraj že popokali od smeha; le gospod oberst je klel in se rotil pri Bogu, da bo pustil navezati kuhača kar dve uri; pseta pa bo ustrelil lastnorčno. Res so pripeli kuharja v zimi za roke k drevesu; psica pa tudi ni nikdar več motila moških kosmatinov pri napornem delu za domovino. Stari je še pripomnil pri mizi, da bi ne bilo nič po nedolžnem, če bi ostrknil v ti pasji zadevi še mene s kaznijo. Pa me le ni, ker je k drevu privezani kuhar molčal in me ni izdal na noben način.

Iz Mahale sem hodil večkrat obiskovat ter ozledovat rumunsko mejo. Preko meje nas ni pustila rumunska straža, pa z daljnogledi smo si lahko ogledovali deželo, ki je živela tedaj z nami Avstrijci v prijateljskih odnosih. Imel sem tamkaj tudi priliko videti, kaj vse smo dobivali iz bogate Rumuni-

Graдец zahteva od slovenskih kmetov še več sena.

Na Slovenski Štajer je letos bila dodeljena velika količina sena in slame, ki bi se morala oddati za preskrbo mest in vojaštva. Samo mariborski okraj je moral oddati ogromno množino 220 vagonov sena in nad 50 vagonov slame. Z veliko težavo so kmetje dali zahtevano seno; odtrgali so svoji nujno potrebni živini betvico sena, ali pa so jo morali odprodati, samo da so vojaški konji, ki se rabijo pri brambi domovine in živina meščanov imela dovolj krme čez zimo.

Po nekaterih krajih je sedaj pomanjkanje sena tako veliko, da nimajo kmetje nujno potrebni živini kaj pokladati. Kmetje so primorani na mnogih krajih pokladati živini drevesno listje, trgajo slamnate strehe raz gospodarskih poslopij, da, nekateri celo sedaj v sredi zime pasejo živino na solnčnih krajih, ali pa grede s koso na močvirnat travnik in pokosijo tisto kisto in grenko otavo; ki kot jesenski ostanek moli iz vode. Prijatelj lista nam poroča, da je sam videl ob Pesnici na solnčnih krajih, kako so ljudje s koso lovili ostanke lanskega sena, oziroma otave. To so nasledki lanske suše in še bolj prisilne oddaje sena in slame. In drugi, še hujši nasledki bodo prišli. Spomladi in poleti se bodo pojavile živinske bolezni druga za drugo, ker živina trpi glad in je krmljena s skrajno slabo krmo. Spomladi kmetje ne bodo mogli obdelati polja, ker ne bodo imeli vprežni živini kaj polagati. In namesto, da bi se bilo slovenskoštajerskemu kmetu nakazalo sena in slame iz drugih krajev, kjer je bila boljša letina, n. pr. v dolini reke Murice na Gornjem Štajerskem, pa se mu je še odvzelo tisto betvico živinske krme, ki jo je pri lanski grozni suši spravil skupaj.

A to še ni dovolj! Kakor smo izvedeli v zadnji seji mariborskega okrajnega gospodarskega odbora, zahteva štajerska cesarska namestnija po svoji preškrbovalnici za krmila od slovenskoštajerskih okrajev sedaj še več sena in slame. Da bodo naši kmetje izprevideli, kako postopajo nemški gospodje pri mestih, ki jih je ustanovila cesarska namestnija pod vodstvom grofa Claryja, navedemo naslednje podrobnosti, ki jasno povedo, da delajo ti uradi popolnoma brez glave in z očividnim namenom oškodovati našega kmeta.

Deželna posređovalnica za krmila v Eggenbergu pri Građcu je jeseni 1917 zahtevala od okraja

je. Ne pretiravam, če trdim, da so preživljali Rumuni celo gališko in bukovinsko armado. Tihotapstvo z živino, žitom, petrolejem, vinom in mastjo so vodili rumunski židje, katerih je kar mrgolelo tukaj ob mejl.

Po 21 dneh se je vrnil iz svojega dopusta oberst Papp. Odromali smo iz Bukovine v gališko mesto Horodenka, katerega sem že omenil. Tukaj je opravil polk velikonočno izpoved. Ko sem izpovedoval posamezne bataljone, nastanjene v okolici mesta, se sem vračal pogostokrat mimo letišča aeroplanov na svoj dom. Tedaj sem se začel prvič zanimati nekaj natančneje za te zračne ptiče. Ogledoval sem jih od blizu, kakor otrok kako igračo pri kramarju. To moje zanimanje je opazil neki nadporočnik-letalec. Povabil me je, naj prisedem k njemu, da bova podela proti ruski fronti. Sem si mislil: v to vrelo kašo še vtakni svoj nos, saj drugod si ga že imel itak povsod.

Zavili so me v usnjat jopič, sedel sem na globoko v letalo z nepopisnimi občutki, ki so mi poplešavali krog srea. Pilot je zagnal motor, propeler je zaropotal, da me je zabolelo v ušesih in oddrčali smo na letalnih kolesih po travniku. Koncem travnika je zapustilo letalo zemeljska tla in se nekam zarilo v zrak.

Dolgo smo krožili v mogočnih krogih, predno smo se povzpeli v višino nad 2000 metrov. V orlovski domovini je zakrmaril pilot v severno stran proti Czernelici in ruski bojni črti.

(Dalje prihodnjič.)

LISTEK.

Vojni spomini.

(Januš Golec.)

(Balje.)

Kakor hitro sva se zgrudila po ravnini jaz i konj, je nehal sovražni artilerist. Hoteli so mi priteči na pomoč iz fronte, pa jih je popodil sovražnik nazaj s šrapneli. Sem se vlekel sam po trebuhu do one grabe, v katero je bil zjutraj zdrknil oberst. Tu sem počenil, sklonil glavo ter se zamislil, ker me je oplahnila vojna usoda s svojim maščevalnim mečem po krič m. Konjske smrti na polju slave si nisem poganjal preveč do srea, samo da sem le še ohranil cele ude in pravilno nasajeno glavo.

Doma me je pa še krepelil stari, češ, da se mi zgodi prav, ker sem pognal v grabo starozasluzne oberstove kosti. Čez par dni sva pozabila oba z oberstom na prisiljeni polet raz konj, hodila sva skupno peš ogledovat strelskih jarkov.

Ravno tedaj so nam bili iz zaledja poslali na fronto vsled pomanjkanja konj nad 40 močnih psov, ki bi naj vozili na majhnih vozičkih municijo in prehrano od trena v zakope. Ta iznajdba pasjih vpreg se je ovila vsled venca izvirnosti krog oberstovega srea. Naravnost divil se je nad temi pesuni, ki bi naj nam pripomogli do zmage. Po cele ure jih je ogledoval zadovoljno smehljajočega se obraza, ko so sopihali par za parom po blatnih kolovozih in ozkih stezah.

Maribor, da mora oddati 22.000 met. stotov sena in 5000 met. stotov slame. Prehranjevalni oddelek okr. glavarstva je s težavo vendar spravil to količino skupaj. Kmetijska zadruga v Račah, ki je nastavljena kot komisijonar za seno in slamo v mariborskem okraju, je zahtevano količino sena tudi oddala. Poslala je o tem opetovano natanko poročilo namestniji, oziroma njej podrejeni deželni posredovalnici za krmila. Dasiravno so kmetje mariborskega okraja v polni meri vršili svojo dolžnost in je tudi Kmetijska zadruga popolnoma zadostila izročnim obveznostim, pa zahteva sedaj posredovalnica za krmila v Eggenbergu pri Građcu, da mora mariborski okraj nemudoma spraviti skupaj še zopet večje množine sena in slame. Kmetijski zadrugi v Račah se grozi, da se jo odstavi kot komisijonarija. Omenjena posredovalnica baje poroča okrajnemu glavarstvu, da bo nastavila drugega nakupovalca, ki ne bo doma v okraju in ki bo znal od kmetov dobiti več sena in slame. Dasiravno sta zadruga in prehranjevalni urad v obširnih pismih in poročilih pojasnila namestniji, omenjeni posredovalnici in vojaškemu zastopniku pri tej posredovalnici, da je okraj oddal celo več sena, kot mu je bilo odmerjeno, vendar se dan za dnevom z vso odločnostjo zahteva iz Građca: Mariborski okraj še mora oddati toliko in toliko vagonov sena in slame, ker ni oddal toliko, kot se je zahtevalo od njega in ker baje prehranjevalni urad in zadruga v Račah ne vršita svoje dolžnosti.

Povdarjamo, da je tega krivo ali popolna zmešnjava in netočnost pri posredovalnici v Eggenbergu pri Građcu, ali pa da si misli namestnija ter njena posredovalnica: Če ste imeli v mariborskem okraju toliko sena in slame, da ste oddali še več kot se je od nas zahtevalo, pa dajte še več! Glavno ulogo pri vsem tem pa igra dejstvo, da za nakupovalca krmil v mariborskem okraju ni nastavljen kak nemški prenapetnež ali žid, kakor se je to zgodilo v drugih okrajih Stajerske, ampak zategadelj, ker je kot komisijonar za seno in slamo nastavljena Kmetijska zadruga, kateri načelujejo pošteni slovenski kmetje. Namestnija in njena posredovalnica bi rada spravila na to mesto nemškega žida, ki bi drl in odiral našega kmeta.

Naše poslance prosimo, da poročajo osrednji vladi, kako cesarski namestnik grof Clary po svojih uradih in posredovalnicah pritiska, muči in skoraj do krvi trpinči našega kmeta.

Oddaja masti in rekviriranje svinj.

Glede oddaje masti in svinj vlada veliko nejasnosti. Da ne bo pomot in ne bo ljudstvo imelo z njimi združenih sitnosti, podajemo na kratko naslednja navodila:

Od vsake zaklane svinje s klavno težo do 60 kg se mora oddati 2 kg, s klavno težo 60 do 100 kg 3½ kg, s klavno težo od 100 do 150 kg 6 kg in s klavno težo nad 150 kg 10 kg surove masti. Mast je treba oddati pri krajevnem prevzemališču. Plačati jo mora trgovec ali oseba, ki jo prevzema. Mariborsko okrajno glavarstvo (prehranjevalni oddelek) je namreč doseglo te dni, da ni treba županom izplačevati masti, kakor je prvotno določila namestnija, ampak trgovec, ki jo prevzema. Ta naj zahteva za izplačila predjem od Stajerske nakupovalnice pri cesarski namestniji v Građcu. Cene za oddano mast ali špeh so naslednje: za surovo (svežo) mast ali špeh 7 K 40 v, za spuščeno mast 8 K 30 v za 1 kg. Špeh ali mast mora oddati vsak, ki je zaklal kako svinjo. — Kdor ne odda, mu grozi cesarski namestnik grof Clary z globo do 5000 K ali pa z zaporem do šestih mesecev.

Glede oddaje svinj nam dobajajo od mnogih strani zlasti iz mariborskega okraja, pritožbe, da prihajajo od deželne vnovčevalnice določeni nakupovalci na kmete ter kratkomalo kar ukažejo, da mora kmet do določenega roka oddati svinjo na določenem mestu. Opozorjamo kmete, da je tako postopanje nedopustno. Nakupovalec svinj sme po odredbi e. kr. namestnije še le tam zahtevati kako svinjo, če jih je v dotičnem gospodarstvu več kot se jih potrebuje za domače potrebe. Po namestniški odredbi se računa za vsako odrastlo osebo, ki je na hrani pri hiši (vzeti so tudi dninarji in rokodelci), 50 kg žive teže. Zaklane svinje, za otroke pod 14 let pa 25 kg. Če je torej pri hiši 10 odrastlih oseb in 2 otroke pod 14 leti, se sme vsega skupaj zaklati toliko svinj, da naša živa teža istih 11 krat 50, t. j. 550 kg. Subo ali povojeno meso in mast že prej zaklanih svinj se vračuni in sicer se računa namesto 50 kg žive teže 30 kg suhega mesa in masti. Vsak gospodar, od katerega zahteva nakupovalec oddajo svinj, ima pravico zahtevati, da se mu preračuna, ali je primoran oddati svinjo ali ne. Če zahteva kupec oddajo svinj ne oziraje se na lastno potrebščino gospodarjevo, se naj gospodar takoj pritoži na glavarstvo. Opozorite svoje poslance na vse nasilnosti.

Domače klanje svinj se mora 14 dni poprej naznaniti po občinskem uradu okrajnemu glavarstvu. Naznanilo se napravi po naslednjem vzorcu:

„Slavno e. kr. okrajno glavarstvo! Podpisani naznanja, da bo dne . . . klal svinjo, ki je težka pri-

bližno . . . kg. Prosim za klavno dovoljenje. Pri hiši je na hrani 12 oseb, med temi 2 otroke pod 14 leti. Dosedaj še nisem klal nobene svinje (ali pa: Imam v zalogi . . . kg masti in . . . suhga mesa). Datum, podpis.“ Ob koncu se naj dostavi še potrdilo občinskega urada. Ko odpošleš to naznanilo, moraš čakati 14 dni. Če tekom 14 dni ne pride dovoljenje, smeš klati brez istega. Kaj pa je, če svinja nenadoma zboli ali če zmanjka krme? Da se izogneš kazni, s katerimi sedaj oblastva ne štedijo, napravi kratko naznanilo o tem pri občini, katera naj isto pošlje na glavarstvo.

Glede oddaje masti smo izvedeli pri zadnji seji mariborskega okrajnega gospodarskega odbora, naslednje zanimivosti: Kmetu se plačuje špeh po 7 K 40 v 1 kg in spuščena mast po 8 K 30 v. Slabo mast ki jo prodaja graški nakupovalni urad pri cesarski namestniji v naših krajih, pa stane 30—45 K 1 kg! Naša dobra zdrava mast gre iz naših krajev bogve kam, k nam pa pošiljajo graški gospodje (židje) tujo, slabo in silno drago mast. Razlika med ceno masti, ki jo odda kmet in cenami tuje židovske masti je naravnost gorostasna. Naši prehranjevalni uradi dobijo od graške nakupovalnice mast, v kateri se nahajajo mnogokrat cele svinjske glave, noge, kosti in drugi slabi ali ničvredni deli svinj. Prehranjevalni oddelek mariborskega okrajnega glavarstva se je že opetovano obrnil do cesarske namestnije, naj se opusti nepotrebna izmenjava masti. Namestnija naj pušči mast, ki jo oddajo kmetje, za potrebe prebivalstva domačega okraja, tujo mast pa naj uporabijo po drugod. A cesarska namestnija je gluha za take nasvete in brezobzirno zahteva, da se mora pošiljati kmetiska mast v Građec omenjeni nakupovalnici. — Glavno besedo in zaslužek pri masti imajo židje. To nam pove dovolj! Kaj porečejo k čudnemu postopanju namestnije in njene nakupovalnice glede razdelitve in cene masti delavci in mestno prebivalstvo? Če jim je tako postopanje prav in če se strinjajo s takim nečuvnim navijanjem cen masti od uradne strani, jim ne moremo pomagati. Zavarujemo se pa proti temu, da bi se vsi ti nedostatki, slaba mast in krivda visokih cen naprtli zopet na rovaš našega kmeta. Se enkrat povdarjamo, da odda kmet zdravo, okusno in snažno mast za 7 K 40 v, oziroma za 8 K 30 v. Claryjevi židje pa prodajajo slabo tujo mast za ceno 26, 30 do 40 K!

Naše žrtve za domovino.

Najboljši junaki slovenskega naroda padajo... Pretresljivo novico je prejela koncem meseca novembra lanskega leta občesposlovanja in priljubljena matvoda Polona Pučko v Župetincih župnije Sv. Anton v Slov. gor., namreč: da je padel njen starejši sin Leopold Pučko na laškem bojišču dne 7. novembra 1917. Rajni je bil izredno blagega značaja ter v najlepši mladeniški dobi svojega življenja. Uboga žena je izgubila kar v enem letu svojega priljubljenega moža in sina. Oba sta bila zavedna sina slovenskega naroda.

Iz Ruš pri Mariboru nam pišejo: Po poročilu e. g. vojnega kurata smo sprejeli žalostno vest, da pridnega in vestnega Repoluskovega Hanzeka ni več med živimi. Daroval je svoje mlado življenje dne 24. oktobra 1917 na italijanskem bojišču, v cvetju svoje mladosti, star šele komaj 19 let. Minulo je ravno leto dni, odkar so djali v hladni grob njegovega očeta kot vojaka v daljni Češki. Uboga mati ni še zacelila ene rane in sedaj ji že zopet druga razriva srce. Ivan je bil tihega, mirnega značaja, up in naša svoje drage mamice, katero je tako iskreno ljubil. Dragi Ivan! Črna zemlja te je vzela in te ločila od milih slovenskih gričkov, na katerih si se rodil. Tebi veljajo besede iz knjige, ki pravijo: Zvesto sem se bojeval, svoj tek sem dokončal, sedaj mi je pripravljena krona pravice.

Za cesarja in domovino je daroval svoje mlado svetoče življenje komaj 27 let star fant Štefan Štern iz Rač pri Mariboru. Umrl je dne 22. decembra 1917 v dunajski bolnišnici vsled dobljenih ran na tirolski fronti. Bil je dne 26. novembra 1917 zelo težko ranjen. Hrabri junak se je boril že od začetka vojne.

Dne 31. decembra 1917 je umrl v bolnišnici v Vajcu Janez Peklar, posestnik v Spodnji Voličini pri Sv. Rupertu v Slov. gor., še le komaj 33 let star. Pokopan je bil dne 2. januarja v Vajcu.

Iz južnega bojišča se nam poroča, da je pri 11. ofenzivi na griču Sv. Gabrijela padel pošten in pridni fant Franc Kokol od Sv. Lovrenca v Slov. gor., zadet od ročne granate v glavo in v prsa, dne 26. avgusta 1917. V najlepši dobi, star še le 25 let, je daroval svoje življenje za domovino. Zalujejo oče, mati in brat.

Dne 1. oktobra 1917 je prišla dopisnica iz ruskega vojnega vjetništva, katera nam poroča, da je umrl Ivan Drozg, doma iz Poličkega vrha pri Jarenini. Skoro nismo verjeli grozno novico. Dne 14. novembra 1917 pa je zopet prišlo iz Dunaja od Rdečega križa poročilo, da Ivan Drozg ne živi več. Bil je edina podpora ostarelih staršev, edino upanje, katero sta stavili oče in mati nanj na

stara leta. Ubogi naš bratec ni imel skrbne roke svoje mamice, da bi mu na poslednjo uro dala svoj zadnji blagoslov ter mu zatisnila oči. Ni imel nežne roke svojih sestric, da bi mu rahljale gomilo in mu na njo vsadile zlahne rožice.

Meseca novembra 1917 je padel na italijanskem bojišču zadet od sovražne granate vrl in trezen fant, daleč naokoli znani Alojz Štusaj, doma iz Križanvrha pri Sv. Petru pod Sv. gorami. Žrtvoval je svoje mlado življenje za domovino in za cesarja v cvetju mladosti, star 23 let. — Njegov najmlajši brat Anton se je že tudi udeležil vročih bojev kot desetik na soški fronti in je bil že dvakrat odlikovan. Slava slovenskim vojakom-junakom!

Veliko nesrečo in žalost je zadela Lorenčičevo hišo na Kušerniku pri Sv. Jakobu v S. L. gor., da je njim umrl brat Janez, 36 let star. Bil je za eno leto oproščen vojaške službe radi bslezni, katero si je nakopal nekje na Tirolskem. A dolgo ni on užival sreče v sredini svojih dragih domačincv. Dne 27. decembra 1917 se je poslovil iz tega sveta. Rajni je bil vzor delavnega in pridnega slovenskega mladeniča.

Dne 25. decembra 1917 je od krogle v prse zadet izdihnil svojo blago dušo vrl mladenič iz Bohove pri Hočah, Janez Sel, rojen leta 1891. Na italijanskem bojišču se je dalje časa že bojeval, kjer je tudi našel svojo junaško smrt pri gori Di Val Bella pri Asiagu. Za svoje junaške čine je bil odlikovan že poprej s hrabrostno srebrno svetinjo 2. razreda. Z njim izgubimo vrlega, za vse dobro vnetega mladeniča. Bil je navdušen Orel, dober sin svojim dragim staršem, blag sočrug svojim mnogim prijateljem. Naj počiva v hladni italijanski zemlji mirno ter se odpočije od naporov vojske, katere se je udeležil že od začetka. Prijatelji, ohranite mu blag spomin in spominjajte se ga v molitvi!

Med težkimi žrtvami, ki je prinesla nam Slovencem vojna, pač menda ni tako hudo zadete hiše, kakor Ogrizkova v Zlatoličju pri St. Janžu na Dravskem polju. Štiri sinovi je zapeljal oče k vojakom, ko je izbruhnil ta divji bojni ples. In od teh je padel prvi Jakob dne 25. junija 1915 v Rusiji, drugi Franc počiva v junaškem grobu na višnih tirolskih gora od dne 15. avgusta 1916. Komaj so staršem nekoliko zacelile rane po takih adarcih, je prišlo ponovno strašno poročilo, da je bil zadet tretji sin Janez od izdajalske italijanske granate na Monte Tomba dne 6. decembra 1917 daleč notri na laski zemlji. Bil je oženjen in zaručena žena s štirimi malimi otročiči, od katerih je najmlajši komaj začel živeti, ko je izdihnil oče.

Pri Sv. Miklavžu nad Laškimi je v Gospodu zaspal Anton Kokotec, star 23 let. Dal je svoje mlado življenje za domovino in cesarja. Bil je ranjen pri Belemgradu dne 12. oktobra 1915. Od tistega časa je hiral in iskal zdravil, a vedno zaman. Dne 23. dec. 1917 je izdihnil svojo blago dušo.

Velika žalost je zopet zadela nekatere družine v župniji Dobova pri Brežicah: Gečevo v Selah; padel je že drugi sin, na Tirolskem dne 22. novembra 1917, Alojzij, star 22 let; Volovčev v Mihalovcih, umrl je v bolnišnici v Budimpešti dne 1. prosinca 1918 sin Martin, pobožen mladenič, sporočil je farni cerkvi 100 K; Lubšinovo v Gaberju: je padel dne 1. decembra pri Feltru na Laškem možgospodar Andrej, 41 let star, zapustil je ženo, 2 nedorasla otoka in 78 let starega očeta.

Na italijanskem bojišču je padel 19letni Josip Ocepek iz Dola pri Hrastniku. Bil je pošten in vzoren mladenič.

Dne 5. t. m. je na Ogrskem v neki bolnišnici umrl Franc Glušič, po domače Dompetov, iz Standra, bivši cerkovnik v St. Ilju pri Velenu.

Dne 14. decembra 1917 je došlo žalostno poročilo iz italijanskega bojišča, da je padel junaške smrti dne 29. novembra za cesarja in domovino 42letni kmet Jurij Cafuta od Sv. Marjete na Dravskem polju. Blagi mož in skrben oče je zapustil žalujočo ženo in štiri nedorastle otroke. Bil je zaveden Slovenec in zvest naročnik „Slov. Gospodarja“, katerega je tudi redno dobival na bojišče.

Na laškem bojišču je dne 22. novembra 1917 daroval svoje življenje na oltar domovine dika in ponos Vasletove hiše v Zaklu pri Gomilskem, praporščak Leopold Vasle. Bil je izredno vrl mladenič.

Padel je gospodar Fr. Guzej iz Gore, ter trije fantje: Kožuh Jurij, Levec Fr. in Čretnik Jožef, vsi iz Dramelj.

Padel je Matija Šarlah iz Virštana. Dne 22. decembra 1917 ga je zadela sovražna krogla na laški fronti. Bil je poprej vedno pri rudokopih. Zapustil je 4 otročiče in ženo.

Iz Pulja nam poročajo, da je umrl v tamošnji mornariški bolnišnici mornariški črnovojnik J. Vašl, doma iz Topovlj, občina Braslovoče. Podlegel je trebušnemu legarju. Bil je blagega in mirnega značaja ter zaveden Jugoslovan.

Imenovanim slovenskim žrtvam naj da Bog večni mir in pokoj!

Na bojiščih.

Na italijanskem bojišču se položaj od zadnjega našega poročila ni mnogo spremenil. Italijani brezuspešno napadajo naše gorske postojanke med Brento in Piavo. — Na ostalih bojiščih nič posebnega.

Zmeda in borba v Rusiji.

Mirovna pogajanja v Brestu Litovskem so prekinjena do 20. januarja. Ali in kako se bodo nadaljevala, je odvisno od notranjega razvoja na Ruskem. V Rusiji je namreč prišlo med tem do velikih izprememb. Ustavodajna skupščina, ki bi naj odločila obliko in način nove ruske vlade, se je po kratkem posvetovanju z veliko večino izjavila proti državnim načrtom stranke boljševikov. Boljševiki so namreč po stvaritvi skupščine dne 18. januarja predlagali, naj ustavodajna skupščina potrdi odloke boljševiškega izvršilnega odbora o tem, da se naj v Rusiji odpravi zasebno imetje, da naj delavcem pripada ves pridelek, da se naj upelje prisilno delo, delavci se naj oborožijo, ostali stanovi pa se naj razorožijo, ustanovi se naj socialdemokratska armada, preklicne se veljavnost posojil. V tej izjavi boljševikov se še tudi povdarja, da preide moč izključno na sovjet delavcev, vojakov in kmetov. Med sejo, v kateri je zastopnik boljševikov prečital to izjavo, se na hodnikih zasebne palače stali mornarji, oboroženi puškami in bajoneti. Pri vходу v zborovalno poslopje sta bila postavljena dva poljska topova. Kljub temu pa je ustavodajna skupščina z 273 proti 140 glasovi sklenila, da se posvetovanje o tej boljševiški izjavi preloži. Boljševiki so nato zapustili dvorano. Ostali člani ustavodajne skupščine so kljub grožnjam oborožene sile zborovali naprej in so napravili protisklep glede posesti zemlje ter so tudi sklenili, da pošljejo vojskujočim se državam odposlanstva, naj se sklene svetovni mir. Ob 4. uri zjutraj so oboroženi mornarji vdrli v zborovalno dvorano in so razgnali ustavodajno skupščino. V petrograjskih ulicah je prišlo že med zborovanjem skupščine do krvavih nastopov. Vseprek se je streljalo z navadnimi in strojnimi puškami. Meščani so se borili proti boljševiški rdeči gardi. S streh so metali bombe na množice, ki so se pretepavale po ulicah. Med meščanstvom, pa tudi za med ljudstvom izgublajo boljševiki vedno več zaupanja, ker hočejo vladati z brutalno silo. Vlada boljševikov je po raznih svojih odborih izdala oklice na železničarje in postajne načelnike, naj z vsemi sredstvi skušajo vzdržati red pri železniškem prometu, sicer grozi zlasti armadi na fronti lakota. Boljševiška vlada pravi v tem oklicu med drugim: „Dajte bojni črti kruha, dajte vojakom živil, rešite jih pred lakoto!“ Boljševiki so tudi izdali oklice na rusko ljudstvo, v katerem se zagovarjajo radi razpusta ustavodajne skupščine. Iz vsega tega je razvidno, da vlada v Rusiji zopet velika zmeda. Boljševiki nimajo večine ljudstva za seboj in se skušajo vzdržati na krmilu s pomočjo oborožene sile. Toda tudi v armadi se že krha zaupanje do boljševikov. Teško pa je prerokovati, kdo bo zmagal v tej novi državljanski vojski na Ruskem. Boljševiška moč pada. To je usoda vsake moči, ki je utemeljena na konice — bajonetov!

Razne politične vesti.

V torek, dne 22. januarja je zopet začel zborovati avstrijski državni zbor. Ko so se zbornici predložili razni vladni predlogi, je ministrski predsednik dr. vitez pl. Seidler odgovoril na interpelacijo čeških poslancev radi zaplembe oklica čeških voditeljev, izdanega dne 6. januarja na zborovanju v Pragi. V tem oklicu se zahteva državno pravno ujedinjenje Čehov in Slovakov avstro-ogrsko monarhije v eno državno celoto. Ministrski predsednik je nastopil proti Čehom in je izjavil, da takega ujedinjenja in take državne tvorbe, kakor jo zahtevajo Čehi, ne more dovoliti nobena vlada. Seidler sicer priporoča načelo o samoodločbi narodov za Rusijo ter daje to načelo zagovarjati v Brestu Litovskem, za Avstrijo pa tega načela ne da veljati. Glede na notranjo politiko je popolnoma na strani Nemcev. To je pokazal njegov govor, s katerim so bile nemške stranke prav zadovoljne. Nemci so mu živahno pritrdjevali, Čehi pa burno ugovarjali. Seidler naj ne pozabi, da je večina avstrijskega prebivalstva slovenska. Po ministrovem govoru se je otvorila razprava o njegovih izvajanjih. Poslanec dr. Korošec je pričel govoriti v slovenskem jeziku in je očital naši diplomaciji, da spravlja radi svojega stališča napram načelu o samoodločbi narodov v nevarnost mir z Rusijo. Splošen mir bo se le prišel, ko se bo narodom zagotovila svoboda in se bo mir sklenil od naroda do naroda. Jugoslovani izjavljajo, da se trdno držijo svojega načela o

ustanovitvi samostojne jugoslovanske države pod habsburškim žezlom in da hočejo z vsemi silami sodelovati pri demokratizaciji javnega življenja. Mi zahtevamo, da se upelje ne samo za občine, ampak tudi za deželne zbornice in druge zastope splošna in enaka volilna pravica ter da se odpravi gosposka zbornica v sedanji obliki. Dr. Korošec je tudi ostro prijel vlado radi strogih rekvizicij in slabe prehrane prebivalstva na jugu države. Poslanec Jerzabek je povdarjal, da je bogati plen v Italiji prišel deloma v židovske roke, večinoma pa v Nemčijo. Poslanec Zenker je zahteval, naj se v Brestu-Litovskem dela resnična avstrijska politika in se zavaruje proti temu, kakor bi nas bila Nemčija rešila. Nemška poslanca koroški Waldner in celjski Markhl sta govorila proti jugoslovanski deklaraciji ter slikala Nemcem in vladi groznega slovanskega zmaja, ki grozi naši državi. Poljaka Glombinski in Daszinski sta ugovarjala zoper nastopanje pruskega generala Hoffmanna v Brestu Litovskem. Seja se je nadaljevala včeraj, dne 23. januarja. — V torkovi seji je vložil posl. dr. Korošec obširno vprašanje glede pravice o samoodločbi narodov ter glede mirovnihih pogajanj v Brestu Litovskem.

V proračunskem odseku državnega zbora, ki je začel zborovati zadnje dni preteklega tedna, je dne 17. t. m. med drugimi govoril poslanec dr. Benkovič. Vprašal je v imenu Čehov in Jugoslovnanov vlado, ali je pripravljena uporabiti svoj vpliv, da sklepanje o miru ne bo prišlo v nevarnost. Povdarjal je, da stoji jugoslovanski narod kot en moč za jugoslovansko deklaracijo. Naj se nam da pravica samoodločbe. Dr. Benkovič je ostro prijel vlado radi strogih rekvizicij na Štajerskem. Glede uboja v Forminu je izjavil, da nosi vlada, oziroma grof Clary, odgovornost za ta uboj, ker se pošilja na kmete lju'di, ki kruto postopajo pri rekvizicijah. V seji dne 21. jan. je dr. Benkovič zopet ostro napadal „delovanje“ namestnika grofa Claryja in podrejenih uradov zavoljo zapostavljanja Slovencev. Dr. Pogačnik se je pritoževal, da se v južnih krajih države še zdaj pri izplačevanju podpor družinam vpoklicanih ne postopa na pravični podlagi.

Skupnost vseh nemških strank. Na Dunaju so dne 22. januarja sklenili načelniki šest nemško-narodnih strank državne zbornice, da se združijo v eno enotno zvezo, ki bo v bodoče v vseh nemških narodnih zadevah skupno nastopala. Za načelnika te zveze, ki šteje 94 članov, je bil izvoljen koroški nemški poslanec Waldner.

Tipa ne trgajo dežele! Nemški poslanci s Češkega so v parlamentu podali izjavo, da zahtevajo ustanovitev samostojne nemške province na Češkem z vsemi lastnostmi, pravicami in napravami kronovine v okvirju avstrijskega cesarstva in brez vsake odvisnosti od češkega dela. Deželnega zbora kraljevine Češke ne bodo več priznali in trpeli. Zahtevajo lastni deželni zbor na teGelju splošnega, enakakega in direktnega volilnega prava. Zahtevajo izločitev in ujedinjenje nemškega ozemlja na Češkem. Zahtevajo odpravo vseh čeških državnih uradnikov in služabnikov iz nemškega ozemlja. Zahtevajo izključno veljavo nemškega jezika v uradu in v šoli med mejami nemške Češke. Kaj pa, če isto zahtevajo Slovenci na Koroškem in Štajerskem? Ali velja za Slovence isto, kar bi naj veljalo za Nemce na Češkem? Kaj se! Nemci, ki hočejo razkosati Češko, ne trgajo ne te dežele in tudi ne države. Če pa Slovenci isto zahtevajo, jih Nemci in nemškutarji razglašajo kot razkosovalce dežele, kot ljudi, ki hočejo raztrgati Avstrijo, kot sovražnike države, kot veleizdajnike. Taka je nemškonacionalna in nemškutarska poštenost in pravičnost.

V Nemčiji pridobiva vsenemška stranka, ki se zavzema za nadaljevanje vojske in je proti sporazumnemu miru, vedno več tal. Vsenemci so dobili sedaj moč tudi v neposredni bližini nemškega cesarja Viljema. V njegovo osebno pisarno je prišel neki pl. Berg, ki je odločen pristaša nadaljevanja vojne. dokler Nemčija ne bo premagala vse svoje protivnike. S tem upajo uplivati na cesarja Viljema, da to preprečil sporazumni mir, ker bi tak mir baje bil neeasten za Nemčijo in sploh za nemški narod.

Tedenske novice.

Zoper katoliško Cerkev. V Magdalenskem predmestju v Mariboru se namerava sezidati nova prepotrebna cerkev, za katero so se darovi pobirali po Spodnjem Štajerskem. Glasilo spodnještajerskih Nemcev in nemškutarjev, „Marburger Zeitung“, pa je začelo strupeno in nesramno hujskati zoper to stavbo in zahteva, da mariborska mestna občina ne sme predati tistih maloobsežnih parcel, ki ležijo med parcelami, katere je že kupilo cerkveno predstojništvo. Zoper nov dokaz, kako nemškonacionalni zagriženci in nemškutarji sovražijo katoliško Cerkev in katoliško ljudstvo. Ali ni tudi s cerkvenega stališča popolnoma upravičen klic: Proč od nemških zagrižencev!

Poročnik Gregorn padel. Poročnik Jakob Štarna poroča dne 16. januarja: Verolomnež je napadel naše vrste na gori Monte Asolone dne 14. januarja. Po grozni predpripravi je udrl pri eni stotniji. A vrgli smo ga nazaj. Žrtev imamo grozno. In med temi, ki so žrtvovali svoje najboljše, je tudi naš dragi poročnik Anton Gregorn, doma iz Rečice v Savinjski dolini. Ranjen je bil dne 15. januarja predpoldan. Dobil je strel v trebuh. Ker sem bil že zadaj (ponoči so šli ostanki bataljona iz postojank), sem ga še pozdravil, ko so ga nesli nazaj. Njegove zadnje besede so bile: »Jakob, pozdravi mi znance!« Solze so mi zalile oči, ko sem stal ob njem in gledal, da zagrinja smrt temno noč čez hrabrega druga. Izdahnul je mirno. — Nesmrtna slava slovenskemu junaku! Žalujoci materi naše sožalje!

Za Jugoslavijo se izjavlja dan za dnevom vedno večje število občin, raznih zastopov, društev, žen in mladenk. Če bi hoteli v naših listih objaviti vse navdušene izjave in dopise, ki jih dobivamo iz vseh krajev našega Slov. Štajerja, bi napolnili z njimi ne samo enega, ampak kar dva »Gospodarja« in dve »Straži«. Za ujedinjenje Jugoslovnanov v samostojno državo pod žezlom slavnih Habsburžanov je navdušenje veliko ne samo po mestih, trgih in vaseh, ki so blizu prometu, temveč po najvišjih gorskih selih ključ slovensko ljudstvo: Le vkup, le vkup uboga gmajna! Mi hočemo svobodno, samostojno avstrijsko Jugoslavijo! Dovolj je bilo tlačanstva, dovolj suženjstva! — Od zadnjega našega poročila so podpisali jugoslovansko izjavo: duhovščina laške in šmarske dekanije, krajni šolski svet v Limbušu pri Mariboru in v Studenicah pri Poljčanah, občine: trg Ljubno v Sav. dolini, Polenci pri Ptujju, Drvanja, Križe pri Kozjem, Jurklošter, Presečno in Ročica, Sv. Trije Kralji in Trotkova v benediški župniji, Boreci in Bunčani na Murskem polju, Št. Janž pri Spodnjem Dravogradu, Sv. Andraž pri Velenju, Pernice pri Muti, Videž-Cigonca pri Slov. Bistrici, Sopot pri Podčetrtku, občina Zakot pri Brežicah, občina Majšperg pri Ptujju, 160 mladenk in žen ter 82 mož in mladeničev iz Stare Nove vasi na Murskem polju, veliko število žen in mladenk iz občine Boreci pri Ljutomeru, 122 deklet in 96 žen iz Št. Lovrenca nad Mariborom, 99 žen in deklet iz Št. Vida na Planini, 183 mladenk in 106 žen iz Št. Andraža pri Velenju, 92 žen in deklet ter 31 mož in mladeničev iz Hrastovca, 104 žen in deklet ter 36 mož in mladeničev iz Modraž, 101 žen in deklet ter 30 mož in mladeničev trga Studenice, 95 žen in deklet ter 48 mož in mladeničev občine Brezje (skupno torej v župniji Studenice 546 podpisov), 112 žen in deklet občine Polenci pri Ptujju, nad 50 občanov občine Bohova pri Mariboru, v Črešnjevcu pri Slov. Bistrici 165 mož, mladeničev, žen in deklet; 348 žen in deklet iz Pritove pri Konjicah, 105 žen in deklet ter 74 mož in fantov iz mesta Brežice; v Mariboru je podpisalo deklaracijo do danes že nad 2000 Sloveak. Nadalje sta se še izjavili za Jugoslavijo: Balno društvo v Limbušu pri Mariboru in Bralno društvo v Studenicah.

Pohorski kmet za Jugoslavijo. Stara pohorska korenina nam piše med drugim: Kdor ima srce in za dom solze, bo s krepko pestjo udaril ob mizo in glasno zaklical: Vsak Slovenec brez razlike stanu in starosti se naj pridruži jugoslovanski misli. Tuji narodi se čudijo, odkod naenkrat ta živa jugoslovanska narodna zavest. Povemo jim: Mi nočemo več biti sužnji tujcev, mi hočemo biti na svoji zemlji svoji gospodarji. Dan ko bo napočila zarja naše svobode, dan ustanovitve Jugoslavije naj bo pozdravljen od baltarja do veljaka, od bogatša do hlapca. Veselimo se dneva posebno mi kmetski ljudje, kajti v naši Jugoslaviji si bomo sami rezali svoj kruh, ne pa nemški Gradčani in razni grofi Claryji. V Jugoslaviji bomo kmetje v večini, ne pa kmetski neprijati. Zatorej Jugoslovani na plan, bliža se ti vstajenja, svobode dan. L. H.

Slovenski topničarji na bojišču za Jugoslavijo. Z veseljem čitamo v »Slov. Gospodarju« izjave naših slovenskih občin. Tudi mi slovenski topničarji vskliknemo: Jugoslovanska misel naprej! Prost mora biti, prost moj rod! Plemenit slovenski narod ni ustvarjen za hlapčevanje tujcem, ampak da uživa sam svoje plačilo in pravico. Koliko so že prestali naši fantje in možje na bojišču in koliko so že prelili krvi! In vendar nam pravijo Nemci in nemškutarji po mestih, da smo straho-

petci. Rad bi vedel, kdo je večji strahopetec, ali mi, ali pa oni, ki sedijo po mestih in preganjajo slovensko ljudstvo. Še enkrat vskliknem: Prost mora biti, prost moj rod! Zatorej jugoslovanska misel naprej do cilja! Č. M. iz Ljutomera.

Podpisovanje za ujedinjenje Jugoslovancov. Od raznih strani se nam poroča, da hujskajo naši narodni nasprotniki proti pobiranju podpisov za jugoslovansko deklaracijo. Povdarjamo, da je to čisto navadna nemškutarska hujskarija, ki nima drugega namena, nego begati naše ljudi. Naše jugoslovansko gibanje je pošteno. Mi se nočemo odcepiti od Avstrije, temveč Avstrijo ojačiti z močno državo na jugu, v kateri bi bili združeni vsi Jugoslovani pod slavno vladjo habsburške cesarske hiše. Če kdo hujška proti nam in trosi o ustanovitvi Jugoslavije laži, naj se nam ga takoj naznani.

Nabiralne pote za podpisovanje jugoslovanske deklaracije si lahko vsak sam sestavi po besedilu, ki ga je priobčil »Slov. Gospodar« v predzadnji številki.

Za Tiskovni dom v Mariboru so darovali p.t.: Mončka Zafošnik in Micka Leskovar v Spodnji Novivasi pri Slov. Bistrici K 138.50. Darovali so: Pavel Zafošnik 20 K, Gregor Zafošnik, stud. gymn., 3, Florijan Leskovar 10, Ivana Leskovar 10, Micka Leskovar 10, Franc Leskovar 5, četovodja Alojzij Pogoreuc 6, Anton Pogoreuc 20, Anica Bohak 20, Rozalija Jamernik 2.50, Jožef Venguš 20, Alojzija Vengust 1, Ana Zafošnik 4, Ana Goričan 2, Antonija Zafošnik 5 K. — V župniji Št. Ilj p. Turjakom so darovali za Tiskovni dom 961 K in sicer: iz Št. Ilje: Rožkar Davorin, župnik, 100, Toplak Franc, kaplan, 80, Brvar Ignac, vojni kurat, 25, Mohorjani 19, Neimenovani 5, Rozman Franc, solski vodja, 21, Hofer Ursula 10, Neimenovana 20, Neimenovana 2, Posojilnica 5, Neimenovani 5, Blaž Novak 3, Krušič Franc 1, Hanžekovič Ivan 5, Šušigoj Franc 4, Marija 4, Kranjc Marija 15, Črnič Julijana 2, Prevolnik Kunigunda 3, Babnik Anton 2, Tovšak Blaž 10; iz Doliče: Jeromel Ignac 10, Potočnik Marija 5, Lenart Helena 6, Vidmar Anton 2; iz Straž: Naglič Anton, trgovec, 30, Golob Matevž 3.50, deklet 2, Lenart Anton 5, Škof Ferdinand, trgovec, 15, Pouh Antonija 5, Iršič Konrad 10, Marot Antonija 2, Sušec Lenart 5, Gumpot Matija 2, Arnešnik Avgustin 2, Aberšek Ivan 2, Krenker Alojz 10, Pajer Helena 5, Završnik Franca 4, Kranjc Iv. 3, Koprivniker Gabrijel 2, Rutnik Jurij 5, Franc 5, Čas Ivan 11; iz Dovž: Jeseničnik Ana 20, Pušnik Franc 10, Krenker Jožef 4, Tovšak Franc 7, Čas Franca 1, Javornik Antonija 1, Kac Terezija 2, Čas Martin 10, Gašpar Marija 5, Kos Helena 1, Potočnik Franc 10, Uršej Elizabeta 20, Buč Simon 6, Simon Širnik 6, Hribernik Ivan 20, Kocjan Marija 10, Zakršnik Matevž 2, Urbančič Valentin 10; iz Razvoce: Tretjak Jožef 10, Janez 4, Trnek Jožef 6, Anton 4, Ivana 2.50, Ana 2; iz Male Mislinje: Planinšec Franc 10, Tovšak Valentin 4, Plazovnik Miha 3, Janez 5, Rošar Amalija 1, Sovič Miha 10, Sovič Neža 1, Svečko Pavel 2, Kranjc Ivan 10, Merzdovnik M. 9, Košič Jera 1, Smolar Lenart 3, Jeromel Jož. 10, Janez 6, Gove Neža 10, Mežnarc Valentin 10, Roza Brešer 2, Vavkan Aleš 10, Kranjc Franc 10, Krenker Andrej 5, Špegel Katarina 2, Orter Filip 4, otroci 5; iz Velike Mislinje: Zaponšek Anton 4, Kerošec Jožef 2, Vivod Barbara 5, Pogorevc Urša 4, Klemenc Marija 2, Mencinger Anton 6, Vouk Jožef 5, Jeromel Lenart 2, Sedovnik Franc 10, dekleta 4, Sovič Anton 3, Uršej Anton 2, Ramšak Antonija 10, Uršej Anton 10, Jeseničnik Franc 10, Križovnik F. 10, dekleta 5, Črnič Jakob 5, Kristan Jerka 2, Koprivniker Janez 20, Kristan Vinko 10, hčerki Solari 2, Cas Franc 20 in Stimnik Anton 10 iz Smartina. — Sv. Andraž v Slov. gor. Da vladati tudi pri nas zanimanje za Tiskovni dom v Mariboru, je pokazal teden od 30. dec. 1917 do 6. jan. 1918. v katerem se je nabralo za Tiskovni dom 1250 K. Darovali so: po 50 K: Jakob Očgerl, župnik, občina Sv. Andraž v Slov. gor., Mimika Ozvatič in Neimenovana; 25 K se je nabralo na občnem zboru izobraževalnega društva, 23 K na sedmini Marije Ilesič in 23 K na sedmini Franca Ilesič; 22 K: Kovačec Jožef in Liza, Hvalčinci; nadalje so darovali po 20 K: Kovačec Anton, nadučitelj, Družovič Gregor, Drbetinci, Franc Vincenc, Gibina, Lovrec Franc, Gibina, Kostanjevec Jožef, Gibina, Korenova rodbina, Vitomarci, in Rajšp Albert, Vitomarci; 15 K Družovič Marija, Hvalčinci; po 12 K: Družovič Alojzij, Drbetinci, Hrgova dekleta, Hvalčinci, in Sirk Barbara, Drbetinci; po 10 K: Ljubeč Marjeta, učiteljica, Čeh Alojzija, Drbetinci, Čeh Jakob, Hvalčinci, Čuček Jakob, Vitomarci, Čuček Franc, Vitomarci in Čuček Treza, Drbetinci, Gomzi Ana, Vitomarci, Bl. Habjanič, Vitomarci, Horvat Katarina, Vitomarci, L. Hrga, Hvalčinci, Ilesič Anton, Hvalčinci, Kovačec Marija, Hvalčinci, Kvar Jurij, Hvalčinci, Kukovec Janez, Smolinci, Kukovec Otilija, Lašič Franca, L. Ljubeč, Drbetinci, Ljubeč Marija, Hvalčinci, Mart. Lovrec, Slavšina, Lovrec Treza, Smolinci, Lovrenčič Alojz, Drbetinci, Lovrenčič Franc, Drbetinci, J. Matjašič, Vitomarci, Nedeljko Janez, Vitomarci, Nedeljko Štefan, Vitomarci, Perkovič Matilda, Vitomarci, Pihler Gera, Drbetinci, Polanec Verona, Vitomarci, Požegar Franc, Vitomarci, Pravič Ignac, Drbetinci, Pučko Katarina, Drbetinci, Pučko Marija, Drbetinci, Rižnar Alojz, Slavšina, Rola Neža, Vitomar-

ci, Simonič Katarina, Hvalčinci, Strajnsak Alojzij, Gibina, Suhač Konrad, Vitomarci, Suhač Leopold, Vitomarci, Salamon Gera, Vitomarci, Samperl Ant., Drbetinci, Segula Antonija, Slavšina in Segula M., Slavšina; po 8 K: Fekonja Ferdinand, Hvalčinci, Kukovec Matija, Drbetinci in Lovrenčič Neža, Vitomarci; po 7 K: Horvat Neža, Smolinci in Neimenovana; po 6 K: Habjanič Jožef, Slavšina in dekleta Jurija Kvar, Hvalčinci; po 5 K: Bliš Konrad, Vitomarci, Bliš Marija, Vitomarci, Breznik Marija, Slavšina, Čuček Jurij, Drbetinci, Hladnjak Jakob, Gibina, Hrga Jožef, Hvalčinci, Ilesič Katarina, Hvalčinci, Ilesič Treza, Vitomarci, Kocuvan Alojz, Rjavec, Zelenik Ana, Rjavec, Kovačec Treza, Smolinci, Kurbos Franc, Slavšina, Petek Genovefa in Treza, Rjavec, Polanec Marija, Rjavec, Rajšp Otilija, Slavšina, Rižnar Franc, Smolinci, Slekovec Neža, Gibina, Šijanec Marija, Župetinci in Vršič Alojzija, Slavšina; po 4 K: Čeh Jožef, Hvalčinci, Črnjavič Marija, Drbetinci, Čuček Ivana, Vitomarci, Fekonja M., Vitomarci, Firbas Gregor, Hvalčinci, Hladnjak Marija, Gibina, Jost Neža, Smolinci, Kocmut Jožef, Hvalčinci, Kvar Franc, Hvalčinci, Mernik Marija, Slavšina, Nedeljko Franc, Vitomarci, Ozvatič Alojz, Smolinci, Papst Janez, Vitomarci, Reberc Jurij, Vitomarci, Rek Alojzija, Gibina, Suhač Marija, Vitomarci, Segula Treza, Hvalčinci in Toplak Janez, Vitomarci; po 3 K: Anželj Liza, Smolinci, Bliš Neža, Vitomarci, Čeh Treza, Vitomarci, Čuček Marija, Vitomarci, Fekonja Matilda, Slavšina, Lovrec Julijana, Hvalčinci, Pučko Klara, Pučko Urša, Smolinci, Pukšič Barbara, Drbetinci, Repič Verona, Hvalčinci, Segula Roza, Vitomarci, Tišler Neža, Gibina Toš Jurij, Smolinci in Zelenko Marija, Smolinci; po 2 K: iz Drbetincev: Družovič Simon, Lovrec Marija, Vršič Alojz, Zorko Kata, iz Hvalčincev: Braček Ivan, Braček Franc, Braček Marjeta, Braček Zefa, Braček Neža, Kovačec Marjeta, Segula Anton, Segula Neža, Segula Rozalija in Fekonja Gera, iz Vitomarcev: Bliš Kata, Čuček Alojz, Čuček Alojzija, Erman Janez, Habjanič Ana, Suhač Jožef, Vršič Alojzija, Vršič Treza in Neimenovana, iz Smolincev: Hanžel Franc, Kajsersberger Marija, Pučko Franca in Stebih Terezija, iz Rjavcev: Ketiš Antonija, Nemeč Marija in Zelenko Angela, iz Slavšine: Anželj Neža, Cobelj Ana in Toš Jakob in iz Gibine Tišler Ana, po 1 K: Lovrec Marija, Slavšina, Klinar Roza, Zelenko Stefanija, Rjavec, Toš Neža, Toš Marija, Golob Treza, Vitomarci, iz Smolincev: Vučina Marija, Rižnar Ludvig, Krefl Jurij in Brumen Marija. Kolikor še manjka do 1250 K, je dodal nabiratelj, ki izreka tem potom prisrčno hvalo kmetu Hrgi za njegovo sopomoč pri pobiranju po Hvalčincih Slavne župnije lavantinske škofije, okoli 220 je vas, vam pa kličem, posnemajte andraževsko župnijo ter napravite nabiralne tedne za Tiskovni dom! Vsakega nabiratelja geslo bodi: Kolikor je duš v fari, toliko kron za Tiskovni dom! Ako prištem po prejšnje darove naše župnije k današnjim, pride na vsako dušo v naši župniji še nekaj več kot 1 krona. Ako se je torej tukaj to doseglo, zakaj se pa ne bi tudi drugod, saj po drugih župnijah imajo ljudje ravnokotni denar kakor pri nas, najbrže še več. Andraževski nabiratelj. — Dalje prihodnji. — Prisrčna hvala! Dr. Anton Jerovšek, ravnatelj Cirilove tiskarne.

Obmejnim slovenskim dekletom! Na Svečnico, 2. februarja imajo svoje zborovanje dekleta iz obmejnih krajev v Št. Ilju v Slov. goricah. Govorit pride velezaslužni mladinski organizator dr. Hohnjec. Pridite, dekleta v največjem številu! Dekliška zveza v Št. Ilju mora oživeti ter iti po poti, katero je hodila pred vojno! Vspored prireditve, ki se začne ob 3. uri popoldne, je: občni zbor Bralnega društva, govor in petje potem igra: »Najdena hči,« v treh dejanjih. Že davno je pesnik opominjal: »Naš čolnic otmimo!«

Agitatorje za nadaljevanje vojske vabijo na kmete. Nedavno je v Mariboru v Gambrinovi dvorani govoril vsenemški poslanec Wolf proti sporazumnemu miru in za nadaljevanje vojske do končne zmage nemstva in njegovih namenov. Ona vrsta Nemcev, ki stojijo za vojnimi liferanti ter se navdušujejo za Vsenemčijo, vrši sedaj po Avstriji in Nemčiji veliko agitacijo proti sporazumnemu miru. Ti ljudje hočejo, da se nadaljuje vojska do skrajnosti, da se preliva kri tako dolgo, dokler ne bo zasigurano gospodstvo Nemčije. V Avstriji je glavni agitator za to misel vsenemški poslanec Wolf. Njegovi ožji prijatelji so naši Štajercijanci. Ko je Wolf pred shodom večerjal v gostilni pri »nadvojvodu Ivanu«, je stopil k njemu znani leitersberski Francej Girstmayr, ga pozdravil in pozval, naj pride enkrat govorit tudi v kako kmetsko občino. Wolf je obljubil, da bo to storil. Girstmayr, predstavljalec štajercijanske stranke v mariborski okolici torej vabi agitatorja za vsenemške vojne cilje tudi na deželo. To si je treba na vsak način zapomniti. Štajercijanci so pristaši vojne do dosege zmagovitega nemškega miru.

Demonstracije nemškutarske fakinaže v Mariboru. Izgredi, pobijanje šip, izzivanje je v Mariboru

v zadnjih dveh mesecih na dnevnem redu. Policija mirno gleda, kako deluje ves organizirani ustroj nahujskanih pobalinov. V nedeljo so bili zopet pričeli. Pečastili so poslanca dr. Verstovška s svojim obiskom; ravno tako so peli izzivajoče pesmi na Stolnem trgu. Hujši izgredi so bili v pondeljek na večer. Po temnih ulicah se je klatilo do 150 ljudi; voditelji so bili odrastli, seboj so pa imeli vajence, komije ter dijakе vseh mariborskih zavodov. Kričali so »Heil Schraiderer«, »Heil Valentin«, »Nieder Dr. Korošec«, »Nieder Dr. Verstovšek«. Prišli so zopet pred hišo dr. Verstovška ter izzivali in kričali, da se je slišalo daleč naokoli; le policija ni nič slišala. Ko je začelo leteti kamenje in je zažvenketala prva šipa, odpre poslanec dr. Verstovšek okno ter zagrozi kričeči druhalji, da bo ustrelil sredi med nje, kakor hitro se pade le eden kamen. Ko pride poslanec na ulico, se hitro razpršijo hujskaci na vse strani. Mariborski Slovenci niso več varni pred nahujskano druhaljo, mestna policija jih ne štiti, državne oblasti pa drže roke križem.

Mladina v Mariboru. Nemška in ponemčurjena mladina iz gimnazije, učiteljsča in realke uprizarja v Mariboru večerne poulične pohode. V velikih toplah se vali po ulicah, kriči in tuli svoj »Heil«, izvršuje napadalne izgrede zoper mirne Slovence in prepeva z glasnim krikom. Značilno za duha, ki vlada med to mladino, je to, da ne prepeva avstrijske cesarske pesmi, temveč inozemsko nemško-nacionalno pesem »Die Wacht am Rhein.« Domovina, kateri ti dečki in mladeniči kličejo pomirjevalne besede (»Lieb Vaterland, magst ruhig sein.«) in za katero gorijo njihova srca, ni avstrijska, marveč nemška. Nato opozarjamo ministrskega predsednika Seidlerja, ki se je v državnem zboru dne 22. januarja tako goreče zavzemal za avstrijsko dinastično in državno misel.

Ptujski okrajni zastop se je, kakor je povedal nemški poslanec Kraft v seji proračunskega odseka avstrijskega državnega zbora dne 19. jan., pritožil, da po vplivu naših listov slovensko ljudstvo noče oskrbovati nemških spodnještajerskih mest z živili. Naše ljudstvo je od neprestanih rekvizicij že čisto izmožgano in kljub temu še daje, kolikor more, tistim meščanom, ki ne samo po nedeljah, marveč tudi med tednom prihajajo k njemu z nahrbtniki in jerbasi. Da, še celo v mesto jim žene in dekleta nosijo na prodaj, kar morejo prodati. Ptujski okrajni zastop pa je tako drzen, da se upa pred svetom naše ljudstvo ogrditi in očrnuti, češ, da je zoper meščane krivično, trdosrčno in skopo ter bi jih najraje izstradalo. Naše ljudstvo si bo te svoje nemškutarske »prijatelje« prav dobro zapomnilo in z njimi temeljito obračunilo, ko pride čas političnega obračuna.

Kako si grof Clary predstavlja število štajerskih Slovencev. V novoustanovljeni deželni svet za preskrbo prebivalstva z obleko je grof Clary imenoval samo enega Slovence, župana g. K. Černeja iz Frama. Deželni svet sestoji iz 24 mož. Ker nas je na Štajerskem ena tretjina Slovencev, nam gre vsaj 8 članov v ta svet. A grof Clary je poleg g. Černeja imenoval same nemške nacionalce in socialne demokrati. Tudi na nemške krščanske socialce je pozabil. Grof Clary je zagazil popolnoma v nemškonalnopolno-židovske zanjke. — Slovenci, proč od Gradca!

Še enkrat uboj v Forminu. Iz Formina se nam poroča: V 3. številki »Slov. Gosp.« čitamo o poboji pri rekviziciji v Forminu. Vredno je, da javnost izve o tem dogodku čisto resnico, posebno kako je nastopal davčni asistent Wiederwohl pri iskanju živil. On ni poznal druge mere kot kilogram. Naj je že bila kaka malenkost, kakor imajo gospodinje navado, da denejo v kak star lonec peščico kakega semena, n. pr. fižola, graha, leče ali boba, vsega je bilo 1 kg, in tako se je nabrala pri popisovanju velika množina, v resnici pa je bila le malenkost. Premetaval je postelje, odpiral omare, skrinje in druge shrambe, ki niso za shrambo živil. Na cenitve zaupnih mož se ni oziral, ampak je računl in pretiraval po svoje. Wiederwohl ni hodil po vrsti od hiše do hiše, ampak zdaj je bil na enem, drugič na drugem koncu vasi, drugič zopet kje na sredini vasi. Na tak način je hotel in mislil kaj več iztakniti. Na prošnjo in jok ljudi se ni oziral, akoravno se je slišalo ob priiliki njegovega popisovanja skoro pri vsaki hiši preklinjanje in jok. Wiederwohlovo počenjanje je ljudstvo razburilo, da se je res poslužilo nepravilnosti in ga je napadlo, ko je že tri dni preiskoval po vasi. Nikakor pa ga ljudstvo ni pričakovalo v gozdu, ker poprej nikdo ni vedel za njegovo prestrogo postopanje. Vredno je omeniti, da smo Forminci v teku vojnega časa že prestali veliko rekvizicij. Rekvizitorji in njih sprem-

ljevalci so skoraj pri vsaki hiši dobiti kako malo južino, n. pr. kruh, jabolka in jabolčnico, še tudi z vinom in mesom niso ljudje stedili; jezil se nad njimi skoraj nikdo ni, tem manj pa še kaj slabe ga mislil. Žitni nakupovalci so se tudi izrazili, da nobena sosedna občina ni oddala vsako leto toliko tisoč kg zrnja, kakor forminska. Iz vsega tega je razvidno, da smo občani dostojni in dobri ljudje. Razkačiti pa se da tudi kak izobražen go spod, posebno če vidi, da se proti njemu nepriznajo in prestrogo postopa.

Vsem podružnicam Kmetijske družbe! Dne 21 in 22. marca 1918 se vrši občni zbor Kmetijske družbe v Gradcu. Častna dolžnost slovenskih podružnic je, da store vse, da bo slovenski kmetijski stan dobro zastopan, osebno radi tega, ker se vrše letos volitve v odbor. Priporočamo radi tega vsem podružnicam, da 1. skličejo prav kmalu občni zbor podružnice, začnejo nemudoma z nabiranjem udov in dosežejo, da bo število istih večje, ko v drugih letih. Ker ni sedaj tako trda za denar, ko prejšnja leta, se bo z primerno agitacijo dalo doseči, da bo število udov večje. — 2. da se na občnem zboru podružnice izvolijo tako delegati, ki bodo tudi šli v Gradec ter tam zastopali predloge, katere naj vsaka podružnica stavi. — 3. da do 15. februarja pošljejo Osrednjemu odboru v Gradcu seznam udov in naznanijo izvoljene delegate. Pripomnimo, da se bo dne 21. marca po zborovanju zvečer vršil sestanek vseh delegatov Slovencev — lokal se bo pri zborovanju naznanil —, da se razgovorimo radi skupnega postopanja, kakor tudi kandidatov za odbor. — Maribor, dne 21. jan. 1918. Dr. K. Verstovšek.

Gospodarske novice.

Znižanje tedenske količine moke in žita. Urad za ljudsko prehrano je odredil, da dobijo osebe, ki kupujejo moko, odslej iste polovice manj kot dosedaj. Količina kruha pa ostane nespremenjena. Osebe, ki kupujejo moko, bodo dobile odslej na teden 1150 gr. moke in ne več dosedanjih 1400 gramov. Osebe, ki težko delajo in kupujejo moko, dobijo 1850 gramov na teden in ne več 2100 gramov moke. Samooskrbovalci, t. j. osebe, ki pridelujejo žito, smejo odslej na teden porabiti 1575 gramov in ne več 2100 gramov žita na teden, kakor dosedaj. Osebe, ki opravljajo težka dela in same pridelujejo žito, smejo uporabiti pa 2100 gramov in ne več 2560 gramov žita. Ta količina žita je približno enaka količini moke, ki jo dobi ostalo prebivalstvo. — Kmetijsko prebivalstvo bo s tem hudo prizadeto. Minister Höfer, ki kliče za svoje svetovalce socialne demokrate, a ne kmetijskih zastopnikov, je zadnjo soboto izjavil zastopstvu štrajkujočih delavcev na Dunaju, da je izdal odredbo, po kateri se bo določila enakost med tistimi, ki sami pridelujejo in med tistimi, ki morajo kupovati. Minister nadalje grozi, da bo dal zapreti kmetijske mline. Živila na kmetih se bodo še bolj strogo popisovala in rekvirirala. Takih nazorov je minister Höfer. Vprašamo: Od česa pa se naj prehrani kmetijsko prebivalstvo, če se mu bo pustilo samo toliko moke kot mestnemu in še manj. V mestih si ljudje lahko kupijo mesa kolikor hočejo, kmet pa tega nima. In kako se naj zmelje žito, če bo dal Höfer zapreti kmetijske mline? Bolj strogega rekviriranja pa že sploh ne more biti, kakor je bilo letos. Če pa se bo kmetu skoro vse vzelo, kdo bo pa obdeloval spomladi in poleti polja?

Rekviriranje sena na Štajerskem. Leta 1916 je bila Štajerski predpisanih 4600 vagonov sena in 1700 vagonov slame. Oddalo se je od te zahtevane množine do 95%, ker so imeli posestniki še dovolj starih zalog in je bila letina dobra. Za leto 1917 je bilo provizorično predpisanih 2500 vagonov sena in 850 vagonov slame, torej polovico. To bi morali zbrati do dne 31. oktobra 1917. Toda odvzelo se je do tega časa 1306 vagonov sena in 295 vagonov slame. Z odlokom od dne 3. novembra 1917 je ministrstvo za prehrano zahtevalo od Štajerske 8533 vagonov sena in 4000 vagonov slame. To so ogromne množine. Saj niti provizorično zahtevane množine ni mogoče izsiliti od kmetovalcev, ker niti ni toliko krme v celi deželi. Ali se čudimo potem še pritisku nižjih oblastí, ki so dobile od zgoraj strog nalog, da odvzamejo na okraje določene množine?

Koliko bi smeli živinorejci polagati živini krme? Sena je bilo baje leta 1917 8,247.800 q, slame 5,098.800 q, skupaj 13,346.600 q; po odbitku rekvirirane krme ostane 12,093.800 q. Živine je za prehraniti 708.862; če določimo samo 284 dni za prehranjevanje v hlevih, tedaj pride na glavo in dan 6 kg, reci: šest kilogramov. Kako naj n. pr. še redi kmet živino, če ima v hlevu 1 veliko govedo, 1 manjšo in 1 konja. Za vse to sme uporabiti na dan 18 kg sena, pomešanega s slamo. Pri tej hrani naj krave vozijo,

orjejo in dajejo toliko mleka, da bodo kmetje oskrbovali z mlekom vse bolnišnice, mesta, in jim se na dan pridelali 5000 kg surovega masla. Take račune kujejo pri raznih uradih, zato se ne čudimo, da so oblasti že zgubila glavo na celi črti.

Seno za divjačino. Kako uvažuje visoka nemška gospoda bedo ljudstva, svedoči zopet ta-le slučaj: Nižjeavstrijski krščanskosocialni deželni odbornik Kunschak je odložil svoj mandat v deželnem svetu za ljudsko prehrano, ker se je zavrgel njegov predlog, naj se prepove pokladati seno divjačini. Kunschak je zahteval v svojem predlogu, naj se seno uporabi samo za domačo živino. Kljub temu pa je deželni prehranjevalni svet sklenil, da se še tudi odslej naprej poklada seno divjačini, a v zmanjšani meri.

Iz deželnega gospodarskega sveta. V seji dež. gospodarskega sveta dne 15. t. m. se je razpravljalo najprvo o pomanjkanju žita, katero je danes tako veliko, da je izključeno, da bi se dežela mogla vzdržati z lastnimi pridelki. Ob tej priliki se je povspel deželni odbornik grof Attems do trditve, da je bila lanska žetvena statistika na Štajerskem popolnoma zanesljiva, dasiravno je splošno znano, da je ta statistika večinoma kriva in zelo površna. — Delovni odbor gospodarskega sveta se je izrazil za omejitve domačega klanja svinj in za zvišanje cen svinjam. Graški podžupan, nemški nacionalc dr. Gargitter, je v imenu gospodarskega sveta mesta Gradec zahteval, naj se rekvirirajo na Štajerskem svinje. Ravnatelj Jentsch mu je čisto pravilno odgovoril, da bi rekvizicija svinj popolnoma onemogočila svinjerejo. Sklenilo se je, da se zviša cena mleku pri hlevu posestnika na 50 v liter, prodajna cena v Gradcu pa na 74 v. Prodajna cena mleka v drugih krajih se še mora določiti.

Koliko usnja nakazuje Štajerski! Za Štajersko se je nakazalo za leto 1917 50.000 kg usnja. Na vsako osebo pride na leto 3 do 4 deke. Kako je mogoče shajati s to množino, ne moremo razumeti. Ali hodijo vsi bosí, ali pa vsi »švindlajo.« Take posledice imajo pametne, nepraktične odredbe! K vprašanju obutve nam piše zaveden slovenski kmet: Kmet ne bobi v usnjarni ne usnja, ne podplato, ne dret, ne žbljev, ne drugih potreščin za obuvala. Gospoda v mestih pa hodi v čevljih s pristnimi podplati. Pravica, kje si?

Hmelj. Na hmeljskem trgu v Žatecu ni bilo v pretekli dobi nobene hmeljske kupčije s tujim hmeljem. Na Češkem bodo letos v mnogih krajih, kjer so bili prej lepi hmeljski nasadi, sadili tobak, zlasti v Hebski dolini, katero je označilo finančno ministrstvo kot ugodno za rast tobačne rastline. V Nemčiji so dosedaj opustili dve tretjini hmeljskih nasadov, tako da so prideltali l. 1917 samo 143.872 stotov hmelja po 50 kg, dočim so ga l. 1914 prideltali 464.732 stotov. Na Ogrskem nameravajo letos opustiti večinoma vse hmeljske nasade.

Dopisi.

Maribor. V Gradcu je umrl dne 18. januarja tukajšnji gostilničar, veleposestnik, ustanovitelj in član ravateljstva Posojilnice g. Josip Rapoc, star 70 let. Rajni je bil navdušen narodnjak, ki se je živo zanimal za napredek slovenstva v Mariboru in v okolici. Za Tiskovni dom je določil 100 K. Tuplo so prepeljali iz Gradca v Maribor, kjer je bil dne 22. januarja popoldne pokopan na pokopališče na Pobrežju. Svetila zavednemu možu in vrlemu Slovencev večna luč!

Sv. Urban nad Mariborom Izvišujoc zeljo rajnega rodoljuba nadučitelja Avg. Hauptmana so tisti, ki so ga spremili na zadnji poti namesto venca na grob domu na altar darovali za Tiskovni dom 304 K. Izmed teh je g. Filip Galunder, župan pri Sv. Križu nad Mariborom, daroval 200 K.

Sv. Lovrenc nad Mariborom. Smrt nam je te dni vzela blago, delovno, povsod priljubljeno in globoko verno Antonijo Dolinšek. V svoji mlajši dobi je bila večletna gospodinja in skrbna strežnica pri umrlem župniku Blažu Potočnik na Frankolovem. Pogreba njenega se je udeležila dekliška Marijina družba v obilnem številu. Pri odprtem grobu so ji delala zapela žalostinko „Nad zvezdami“ v slovo. Poloj in mir njeni duši!

Sv. Barbara v Slov. gor. Umrla sta v prvem cvetu svojega življenja za vnetjem možgan dva čvrsta dečka in sicer Srečko Ferenc v 6. letu in Ivanček Kranjc, trgovčev sin, v 8. letu njih starosti. A najbridkejše je še to, da bivata oba očeta na bojnem polju.

Sv. Andraž v Slov. gor. Katoliško slovensko izobraževalno društvo je imelo dne 23. decembra 1917 svoj letni občni zbor. Letno poročilo prica, da je to društvo pridno delovalo tudi v preteklem letu. Privedilo je sedem iger. Fantje so igrali na Belo nedeljo „Krečmar pri zvitem rogu“ in „Prepirljiva sosedna“ in za cesarjev god „Dr. Vsezna in njegov sluga Štipko Tiček“ ter „Vaški skopuh.“ Dekleta pa so uprizorile na Belo nedeljo „Oh, ta Polona“ in na Binkoštni ponedeljek „Jeza nad petelinom in kes“ in „Ljubzen Marijinega otroka.“ Od svojih dohodkov je društvo darovalo za ponesrečene Brežičane 65 K in 20 K za oslepele slovenske vojake. Naročenih je bilo 6 „Slov.

Gospodarjev“ in 1 „Straža“ in nakupilo se je čez 20 novih knjig. Ko so bili izvoljeni v odbor za leto 1918 Alojz Slik, Jurančič Jožef, Zorko Peter, Suhac Leopold, Sirk Franc, Rotar Slavko in Hrga Ferdinand in se je nabralo za Tiskovni dom v Mariboru 25 K, je tč. tajnik zaključil občni zbor z željo, da bi društvo v novem letu storilo še več dobrega, kot v preteklem in to bo, ako bo pristopilo k društvu mnogo udov ali vsaj toliko kakor v letu 1917, ko nas je bilo 55.

Sv. Peter pri Radgoni. Posestnik Janez Adamič na Meleh, četovodja pri 24 cm možnarski bateriji 1.-4. R., je dobil za svojo hrabrost pred verolomnim sovražnikom naslednja odlikovanja: Srebrni kolajni I. in II. razreda, dve bronasti kolajni in pa Karlov četni križec. Imenovani je že 36 mesecev na bojiščih in je zaveden Slovenec.

Kapela pri Radineh. Po kratki mučni bolezní, spreviden s sv. zakramenti za umirajoče, je dne 6. jan. umrl 84letni Andrej Klobasa, posestnik v Malem Janišbergu. Pogreb se je vršil dne 8. t. m. Bil je tudi zvest naročnik „Slov. Gospodarja.“ Naj počiva v miru!

Križevci na Murskem polju. Tukaj se je vršil dne 20. t. m. sestanek županov. Posvetovalo se je v prvi vrsti o gospodarskih vprašanjih: o rekviziciji živine, sena, slame, krompirja, žita i. t. d. ter se je sklenilo, da bi vlada naj ne napenjala loka potrpežljivosti preveč. Župani so se izrekli, da hočejo na ljudstvo pomirjevalno vplivati, vendar se pa upravičeno bojijo, da bo pri nadaljevanju zdajšnjega postopanja njihov vpliv brezuspešen. Nadalje se je govorilo tudi o deklaraciji. Skoro že vse občine našega okraja so se izrekle za to našo zahtevo, katero so naši poslanci dne 30. maja predložili vladi, kajti mi nočemo le braniti naše domovine, ampak hočemo pred vsem za našo deco na lastnih tleh sezidati nezasušnjene domove. Shod je vzel na znanje ter pozdravil idejo ustanovitve Narodnega sveta, kateri bi naj pred vsem določal vsem strankam način in dovoljeno mejo narodnega tekmovanja. Nazadnje so župani izrazili željo, da bi naj priredil naš poslanec gosp. Roškar dne 3. februarja ob dveh popoldne v gostilni g. Jureša pri Sv. Križu shod, da bi ljudstvo obvestil o političnem položaju.

Žalec. V nedeljo, dne 27. t. m., priredijo žalska in petrovska izobraževalna društva ob 3. uri popoldne v Hodnikovi dvorani v Žalcu veliko ljudsko slavnost. Program cele prireditve je izvanredno raznovrsten in velezanimiv. Na sporedu je govor našega mladinskega organizatorja dr. Josipa Hohnje iz Maribora in dve gledališki predstavi. Celo slavnost pa bo visoko povzdignila slavnoznana šentpeterska orkestralno-instrumentalna godba, ki bo ta dan proizvajala najizbranejše koncertne skladbe. Savinčani, pridite v obilnem številu, pokazite, da še vojna ni zamorila v vaših srcih vsega narodnega navdušenja in smisla za umetnost! Nedelja, dne 27. januarja, naj bo za celo našo Savinjsko dolino velik narodni dan!

Braslovče. Naše pevsko društvo ima svoj redni letni občni zbor v nedeljo, dne 27. prosinca, v cerkveni hiši, popoldne po večernicah. Prijatelji petja se uljudno vabijo!

St. Ilj pri Velenju. Dne 8. jan. je umrl Andr. Cvenk v visoki starosti. Bil je zadnji Radeckijev vjak iz naše župnije. N. v m. p.!

Dva shoda. Poslanec Brenčič priredi na Svečnico 2. februarja ob 10. uri predp. v gostilni g. Zupančič v P t u j u javen političen shod, na katerem bo poročal o delovanju v državnem zboru. Želeti bi bilo, da se tega shoda udeležijo vsi župani, občinski svetovalci in odborniki kakor tudi drugi možje, žene, fantje in dekleta v obilnem številu. — Dne 3. februarja pa priredi poslanec Brenčič ob 11. uri predp. javen političen shod v gostilni kletarskega društva v O r m o ž u.

Najnovejša poročila.

Pomorska bitka pred Dardanelami.

Dne 20. januarja so odpluli iz Dardanel turški oklopni križarki »Sultan Javuz Selim«, »Midilli« in več torpedovk ter napadli oddelek angleškega vojnega brodovja pri otoku Imbros, ki se nahaja pred vhodom v Dardanele. Potopljena sta bila dva angleška monitorja in eden parnik. Na povratku nazaj v Dardanele je pa bila s torpednim strelom potopljena turška oklopna križarka »Midilli«, prej »Breslau«, druga turška križarka »Sultan Javuz Selim«, prej »Goeben«, je pa zadela v Dardanelah na plitvino in obtičala. Obe turški križarki je kupila Turčija od Nemčije.

Listnina uradništva.

Miklavž — Sv. Jurij ob Taboru: Kaznjivo. Če priobčimo. bi dobil list na tistem prostoru bel pegasti legar. — Sv. Jurij ob Ščavnici: Vaš dopis tožljiv. Radi petroleja pa pišite o dražnemu glavarstvu. — Kamenščak: Take reči niso za naš list. — Pesnik „Svetovni mir“: Pesmi radi pomanjkanja prostora ne moremo priobčevati. — Čadram — Kebelej: Radi nedostatkov pri izdaji krušnih kart se lahko pritožite na okrajno glavarstvo. — A. H., Hamborn: Samo do končnega 14. leta. — St. Pavel pri Preboldu: Seveda. A to je bila „najvišja“ sena. Srednja cena pa je bila 20—30 K. — L. A., Diemlach: Najprvo morate dobiti tako službo. Prošnjo mora vložiti gospodar sam. — Remšnik: Obrnite se na pošto ravnateljstvo v Gradec. — Tudi tokrat smo morali radi pomanjkanja prostora odložiti več dopisov in poročil za prihodnjo številko. Najnujnejše reči odstopimo „Straži.“

Loterijske številke:

Gradec, dne 16. januarja 1918 84 69 63 64 74
Line, dne 19. januarja 1918 43 8 11 70 76

MALA NAZNANILA.

Ena beseda stane 5 vinarjev, petivrstna 18 vin. Mrtvaška oznanila in sabvale vsaka petivrstna 24 v, Isjave in Polzano 36 vinarjev. Za večkratne objave snosten popust. Inerati se sprejemajo le proti predplačilu. Zadnji čas za sprejemanje inseratov torek opoldne.

Zgubila

je uboga begunka iz Tolminskega okraja listnice (notes s celim svojem imetjem 2500 do 2600 K). Kdo je našel, naj vrne z visoko nagrado pod naslovom Justina Čuk, Gomilsko, Štajersko. 107

Lepe mehke postelje, mize, stole, omare ima na prodaj A. Rojko, mizar v Mariboru, Kaserngasse št. 8. 109

Lepa zimska suknja se zamenja. Šolski svetnik Zahlbauchner, Kamniška cesta 5, Maribor. 92

Sprejme se čevljarski učence pri Franc Rutnik Tegethoff-ova cesta 61, Maribor. 93

Viničar s 3—4 delavskimi močmi se takoj sprejme proti dobremu plačilu. Dobi živila. R. Flick, Fram pri Mariboru. 108

Proda se nov, močen stroji voz z čev. Studenci pri Mariboru, Pekrska cesta 3, gostilna k „beli zastavi“. 111

Kdo kaj ve? Prosim če kdo ve, kje se nabaja Jožef Horvat od 87. pešpolka Zadnje karto je pisal dne 15. oktobra 1917 in je bil na italijanski fronti, a sedaj ni nikakega odgovora od njega. Katarina Horvat, Stranske Makole pri Poljčanih p. Makole. 94

Dobro izurjen mlinar išče mlin v najem v dobrem stanu in tudi na dobri vodi. Najemnine na leto 800—1000 K. Ponudbe na L. Novak, mlinar v Ormožu. 95

Išče se pridna poštna in snažna starejša oseba, katera zna kuhati in je voljna opravljati zunanja opravila proti dobri plači, Ivan Plevnik, trgovec, Sv. Ilj v Slov. goricah. 89

Lepo posest o 6 oralov zemlje, gozd, travnik, njive, hiša z opeko krita, pripravna tudi za gostilno, se prodaja v Vagendorfu št. 70. Lipnica. 105

Kdor se hrani stare letnike lista „N. s. Dom“ ter jih ne rabi, ga prosim, da mi jih blagovito ponuditi. Plača se 270 K za cel letnik (24 zvezkov). Jurij Štular, Dolinčice, pošta Šmihel pri Pliberku. 103

Izgubil sem poštne ključke v bližini glavnega kolodvora. Kdor jih najde, naj jih prinese proti nagradi k g. Rogac, Fabriksgasse 17, Maribor.

Zamenjam zlato žensko uro, dober šivni stroj, črn sukneni jopič, siv ševiot-površni jopič, črno krilo in nekaj bluz proti živilon ali se jih pa prodaja, Pisanec, Maribor, Koroška cesta 11, I. nadstropje. 106

O omlajam tisto žensko, ki je v torek pred božičnim praznikom bila s brastimi voli v Mariboru in je na Magdalenskem trgu pomotoma vzela od mene vrečo s podplatmi, ki ni bila njena, naj bo tako pravična in naj prinese nazaj k Nendlnovi gostilni ali na rotovž, ker drugače jo moram naznaniti sodniji, ker jo je nekde spoznal. 99

Vino belo in rdečo kupi vsako množino
A. OSET, v. Guštanj, Koroško. 88

Oskrbnik (Majer)
oženjen se takoj pod zelo ugodnimi pogoji sprejme za večje posestvo. Vpraša se v trgovini R. Stermecki, Celje. 90

Vino in sadni mošt, motno, pokvarjeno, zavreto skoraj tudi duh po plesnobi se popravi. Prosi se vzorec poslati na naslov: Peter Škerbec pri de. einem odboru, Gorica, Primorsko. 69

Šafar! V vinoreji posebno izvečan priden in energičen, se takoj sprejme. Oglas naj se samo zanesljivo d. bre moči. Priložijo naj se vsa p. in stavijo pogoji, pod katerimi bi vstopil pri prostem stanovanju in brani ali pa tudi brez vsega. Ponudbe naj se pošljejo na Uredništvo tega lista pod „Šafar št. 72“. (Znamka za odgovor).

Ugodna priča! Mesarja na detrm prostora se da v njem. Dopi pod „80“ na upravnitvo Sl. v. Go p

Išče se priden viničar s 4 do 5 delavskimi močmi pod ugodnimi pogoji G. dr. Karel Ipavie, Maribor, Reisersr. 1. 74

Rednje posestvo na lepem kraju, d vsem kar stoji in leži, se prodaja. Naslov: Ribič Franc, Močan, Sv. Marjeta ob Pesnici. 81

Rešeta
lastnega izdelka v veliki izberi, vsake vrste. Za poprodajalce dopust. Popravila dobro in po ceni. Samo pri Jos. Antloga, trgovina z jerbasi, Maribor, Sofijin trg, Zraven mestne mostne tehtnice. 76

Vozovi na prodaj Kočija lahka za dva, ena mala za enega konja. Prav dober močni in še bolj nov voz za vole ali konje in še različni drugi vozovi. Kakor tudi več sani. Vpraša se pri g. Šrumpf, Burggasse 20, Maribor. 87

„Helios“
perilna modra barva 1 zavoj 140 kosov 25 K proti povzjetju pošilja Otton Zaittschek, Brno, Moravsko, Jakobsp. št. 3. Sprejmejo se spretni zastopniki. 84

Gostilna se prodaja, dobro idoča, ob okrajni cesti Poljčane — Makole ležeča, krasna lega, na ravnini, z lepo hišo, gosp. poslopjem, pri hiši ležeče okoli 4 rodovitne zemlje, vrta, nji in travnika. Cena iz inventarjem vred 28.000.— K. Več pove lastnica gospa Woschitschko v Mariboru, Parkstrasse 18. ali pa pekarna Geuer v Poljčanah. 85

Viničarska družina se sprejme za St. Peter in Gornje Polskavo. Vpraša se Bismarkova cesta 1. pri gospej Koprivšek, Maribor. 86

Kurjake

kompletne
v vsaki velikosti, stroje za valjenje za male in velike posestnike, mlince za drobljenje kosti za pripravo kosti za krmo (na ročno ali gonilno moč), se kupi pri tvrdki Nickerl & Co, družba z o. z. specialno podjetje za racionalno gojitev perutnine in druge drobne domače živine, Inzersdorf št. 84. pri Duraju. Zahtevajte velik cenik. Učna knjiga št. 84 za 1.— K v znamkah. (Mosse 1)

Učence poštenih staršev in z dobrim šolskim spričevalom se sprejme v trgovino Davorin Tombah, Sv. Vid pri Ptuj. 51

Več mizarških pomočnikov sprejme mizaraka delavnica s strojnimi obratoma J. G. Rapič, Polzela pri Celju. Stanovanje in hrana v hiši. 45

Stare, vendar za napolnitev popolnoma sposobne
SODE

iz trdega lesa, ojnate ali firneževe, kupi vsako množino. Ponudbe z navedbo vsebine, števila in kakovosti sodov se pošljejo na naslov: Industrie- u. Versandwerk „Urax“, Gradec, Strauchergasse št. 15. Telefon 291. (Kienr. 5)

Harmonij na dva manuala, jako pripraven za org. učena, prod. organist pri Sv. Jakobu v Slov. gor. 36

Gospodje

ki so dobro upeljani v industrijskih krogih, pri špediterjih, lekarnarjih, drogistih, rudnikih, poljedelskih združenih in veleposelstvih, dobe koristno zastopstvo v kemični tovarni Hugon Pollák, Kri. Vinogradi, Jungmannova ulica št. 33. 746

Kupim večje posestvo

z dobrimi travniki in gozdovi na Južneštajerskem (najraje v Sav. dolini) in prosim ponudbe s podrobnim opisom. Naslov pove upravnitvo „Slov. Gospodarja.“ 562

Dve pridni osebi, ki bi pomagale v gospodarstvu, se sprejme v lepo stanovanje pol ure od mesta. Vpraša se pri g. Koprivšek v Mariboru, Bismarkova ulica 1.

Posestvo v najbližini mesta, v hiši prostor za stranke (najemnike), mlekarstvo, točilnica čez ulico, lep sadni zelenjadni vrt, se takoj prodaja. Naslov pove upravnitvo pod „Studenci pri Mariboru.“ (znamka za odgovor.) 27

Čunje vseh vrst, juta, odpadki novega sukna, krojaški odrezki, raztrgane nogavice, raztrgane moške in ženske obleke, stare posteljne oedeje, kose, kosti, kojske repe, svinjske ščetine, lisice in v najbližini mesta, kupuje se najvišji cenah M. Thorinek & Co. Celje. Trgovci in nakupovalci od hiše do hiše dobijo boljše cene. 13

Automatična mišnica

z pedalo K 620 za mli 4 K 30 v. eni noči se mli po 40 mli. Nobeno vreme ne vpliva na se same uredijo. Lovilnica za kuhinjske žuželke „Rapid“ polovi na tisoče žuželk v eni noči, K 570. Lovilna maš „Nova“ K 280 kom. Povsod najvišji uspehi. Mnogo polvalnih plazov. Se pošilja proti povzjetju. Poština 80 vin. Razpošiljalnica Timmer, Danaj III./72. Neallgasse št. 25. (1. Lianzi).

Posestvo če mogoče z lepim gozdom kupi Matija Obrab, Maribor, Fischergrasse 9. 855

KOŽE

lisice, zajcev, dihurjev, kunic, ara l. t. d. kupuje po najboljših cenah T. Braun, Maribor, Koroška ul. št. 15. 1058

Tropinovec, slivovko, vinsko žganje, vinski kamen, čebelni vosek, strd, jakolka
plača najbolje Jos. Šerec, trgovec, Maribor Tegethoff-ova ulica 57. 1038

Želim in prosim

gospode in dame, da mi namenišjo imena gospodov trgovcev, ki bi prodajali konzumne blago. Dopiši na tovarno Hugo Pollák, Kri. Vinogradi, Jungmannova ul. št. 33. Praga. Nove družbe sboči. 1037

Gospo

ki vo dobro upeljane v industrijskih krogih, pri špediterjih, lekarnarjih, drogistih, rudnikih, poljedelskih združenih in veleposelstvih, dobe koristno zastopstvo v kemični tovarni Hugon Pollák, Kri. Vinogradi, Jungmannova ulica št. 33. 746

Stare cape in čunje kupuje vsako množino po najvišjih cenah Janko Artman, St. Jurij ob južni žel. 1018

Vseh vrst lesa za kurjavo
tudi na štora takoj kupi. K. Weslak, Maribor, Tegethoffova ulica št. 19. 49.

Pozor!

Franc Drobniš lesni trgovec v Laškem trgu kupi vsako množino bukovihi drogov (švelarjev) za plača iste po 750 komad. Kupine pa tudi okrogel bukovi les. 754

Sube jedilne gobe, kumno, vinski kamen, melniško meko; sploh vse deželne pridelke kupuje v vsaki množini po najvišjih cenah Janko Artman, St. Jurij ob južni žel. 1018

Na prodaj nove zldane ene in dve nadstropne hiše v mestu, davka in občinskih doklad prosti, z velikimi in majhnimi stanovanji proti solnca obrnjene, se prodajo pod lastnimi pogoji. Vpraša se pri Jožetu Nekrep v Mariboru Mozartstrasse št. 29. 484

„URAX“ žebliji za čevlje

Patent glavice „Maus“ s trikotno ostrino. Pošilja se vsako množino po pošti proti povzjetju.

Velikost št. 2, 1 zavoj po 1000 komadov K 585

Velikost št. 3, 1 zavoj po 1000 komadov K 785.

Od 15. novembra naprej se gornje cene radi povišanja cen blaga zvišajo za 10%.

Industrie u. Versandwerke „URAX“ Gradec, Strauchergasse št. 15. (Kienr. 47.)

Konjak

destiliran iz vina lastnega pridelka. Pri oslabelosti od starosti in želodčnih težkočah je iz vina destilirani star konjak že stoletja znano preizkušeno okrepičilo. 12 let starega v 4 polilitrskih steklenicah pošjem franko za 60 K. mlajšega 3 letnega, čudovito bolečine tolažeče vdrjavno sredstvo zoper trganje v udih, 4 polilitrskih steklenice 48 K. Vino od 66 litrov naprej. Beli risling in rdeči burgundec per liter K 460.

Benedikt Hertl, veleposelstnik, grad Geliš pri Ko. ulicah. Stajarsko

Kuharico

išče velika trgovska hiša v slovenskem trgu na Spodnjem Štajerskem. Razumeti mora tudi delo na vrtu. Naslov v upravnitvo pod „Kuharica št. 83.“

Dr. Josip Ipavie
se je vrnil in zopet ordinira za očne in za vse druge bolezni. 110
Ima tudi domačo lekarno.
:: Sv. JURIJ ob južni železnici. ::

Vojaško oskrbovališče v Mariboru.
Priprava slame za krmo.
To je kuhanje zrezane slame z lugom, počemer se redilnost slame skoro zboljša do redilnosti sena. Za ta način pridelovanja slame se iščejo industrije, pa tudi poljedelski obrati. Poudniki dobijo natančnejša navodla pri gornjem oskrbovališču v Mariboru, Eisenstrasse št. 16. od 8.—12. ure predpoldne in od 2.—6. ure popoldne.
Oskrbovalna komisija c. in kr. vojaškega oskrbovalnega skladišča v MARIBORU. 104

Razglas.
Podpisana zadruga razglašča, da bo obrestovala hranilne vloge od 1. januarja 1918
po 3 3/4 %
Vlagateljem, ki se ne strinjajo z znižanjem obrestne mere, je dano na prosto voljo, vzdigniti svoje vloge v smislu združnih pravil § 43.

Posojilnica v Slov. B strici
reg. zadr. z neom. zavezo. 102

NAZNANILO in ZAHVALA.
Tužnim srom javljamo vsem sorodni kom, prijateljem in znancem, da je naš ljubljeni soprog, oče, brat in stric gospod
Avguštin Hauptman,
nadučitelj in posestnik pri Sv. Križu nad Mariborom,
dne 19. t. m. v 54. letu svoje starosti po kratki bolezni mirno v Gospodu zaspal
Pogreb -e je vršil dne 19. t. m. pri Sv. Urbanu nad Mariborom ob mnogoštevilni udeležbi Kržančanov in Urbančanov sosednjega, učiteljsva ter gospode iz Maribora in Kamnice.
Za velečasno izkazano mu spremstvo na post-dnji poti se najprisrčneje zahvaljuje mo vsem p. n. adeleženem, posebno pa š. gospodoma Martinu Gabreu, žoniku pri Sv. Križu in nadučitelju Ivanu Robniku iz Št. Jurja za krasne in ganljive besede, ki sta jih govorila ob odprtem grobu rajnemu v slovo.
Sv. Urban nad Marib., dne 19. jan. 1918.
Marija Hauptman, soproga.
Vladimir, Ljudmila, Stanislav, Franček, Vida in Radomir, otroci. 101

Važno naznanilo! Cenjeni odjemalci skrbno naročajo svoje potrebščine v Tiskarni sv. Cirila. Hvala jim! Tiskarna razpošlje naročene reči takoj, ako jih le ima pripravljene. Večkrat pa se morajo dati naročene reči še le tiskati ali vezati — in potem gre zelo, zelo počasi. V tiskarni imamo mesto 14 stavcev samo 4; poleg tega nas zadržuje pomanjkanje plina, da ne moremo delati kakor bi radi. Slabo se godi tudi knjigovozom. Nimajo delavcev, manjka jim cvirna, nimajo platna in zato se iz knjigoveznic le malo kaj dobi. V takih slučajih seveda ne moremo naročenih reči takoj poslati, mnogokrat treba čakati celi mesec, včasih celo še več. Nekaterih predmetov že sploh ni več dobiti, drugi bodo s časom pošli. Molitvenikov domače zaloge kakor: Venec, Sv. opravilo, Prijatelj otroški, Na Kalvarijo itd. zdaj sploh ne moremo nikomur poslati, ker nimamo vezanih. Naj cenjeni odjemalci naše težave blagotno ovažujejo in z nami potrpijo — mi pa bomo skrbeli, da jim ustrezemo, kolikor v sedanjih razmerah pač moremo. — Tiskarna sv. Cirila v Mariboru.

Najprimernejša nabožna knjiga za vojake. V težki službi, ki jo ima vojak bodisi na fronti, bodisi v zaledju, potrebuje navodila, ki ga povzdiguje kvišku, proti nebu. Tako navodilo mu ponuja dr. Slavičeva knjižica »Nedeljski in prazniški evangeliji z razlago in opomini ter kratkim molitvenikom.« Vojak ne more vsako nedeljo in vsak praznik k službi božji. V tej knjigi ima sv. evangelije za vse nedelje in praznike ter njih razlago in evangelijske opomine za pravo versko življenje. Tu bo našel vojak za svojo nemirno in tolažbe potrebno dušo božji mir in božjo tolažbo. Zraven pa ima kratek molitvenik, kjer najde vse najpotrebnejše molitve, kakor jutranje, večerne, mašne, spovedne, obhajilne, razne litanije, križev pot, kakor tudi nauk o popolnem kesu, o vesoljni odvezi, o molitvah v smrtni nevarnosti itd. Knjiga se naroča pri Tiskarni sv. Cirila v Mariboru ter stane 50 vinarjev. Trgovci ali drugi, ki jo hočejo razprodajati z običajnim popustom, jo morajo naročevati pri knezoškofjski pisarni v Mariboru.

MUZEJ

Slov. zgodovinskega društva,
Maribor, Koroška cesta 10.
Darujte zanj vse zgodovinsko važne
predmete, osobito vojne spomenike.

Solzna Avstrija.

(3 pomnožen natis.)

Knjiga pod naslovom »Solzna Avstrija« s 27 bojnimi pesmimi, stane s pošto vred 1 K 80 v. Knjiga »Pevajoči slavec« s 30 lepimi narodnimi pesmi stane 1 K 70 v. Pošlje se znesek v novih neobrabljenih poštnih znamkah ali pa po poštni nakaznici. Na brezplačna naročila se ne morem ozirati! Naročuje se pri Matiju Belec, pri Sv. Bolfenku v Slov. gor., via Ptuj, Štaj. 98

10 ali še več poštenih in marljivih obitelji

dobijo posla na veleposestvu Vitanje, železniška postaja Celje ali Konjice, Štajersko. Vsaka obitelj dobi stanovanje, drva, kos zemlje za krompir ali zelenjavo, mesečno 60 litrov mleka, 4 kg mesa, moko po predpisu, plača po dogovoru. Ponudbe slovenski, hrvaški ali češki. Istotam se takoj sprejme gospodarski paznik (špan), ki je vešč vseh poslov poljskega obdelovanja in se more izkazati z najboljšimi svedočbami. 100

Smrekovo skorjo,

čreslo in kostanjev les kupi vsako množino

Jakob Vrečko.

Maribor, Cvetlična ulica št. 8. 1092

Nakup lesa!

Navedite skrajno ceno, naloženo na žel. postaji in rok oddaje! Takošnje plačilo proti duplikatom tovornih listov! 961

Ponudite na metercent:

Kostanjev les, hmeljske droge (stare) hrastov les, smrekovo skorjo. Na kubični meter: Okrogel les (smrekov, borov, hojov) — les za jame (Grubenzholz).

Vinko Vabič,
veletržec,

Žalec, Južnoštajersko. 102

Specerijska in kolonijalna trgovina

Na **Ivan Ravnikar,** Na **Celje** **debelo!** **drobno!**

kupuje po najvišji dnevni ceni
SUHO SADJE ter je za to edini
nakupovalec za okraj Celje.

Kalijevo sol

kemično preiskano 43.20% no ima še v zalogi
Zadruga v Račah. Vreče mora kupec sam
poslati.

Kotle za žganje in za kuhanje
ter parjenje svinjske krme,
slamorenice, mline i. t. d.

vse prvovrstno ima naprodaj

V. Kvartič, 847
Šoštanj št. 130.

Naznanila

za zavarovanje VII. vojnega posojila
c. kr. avstr. voj. - vdovskega in sirotin-
skega sklada se sprejemajo v uradnem
poslopiju okrajnega glavarstva v Mari-
boru, 2. nadstropje, vrata št. 26. —
Vodja pisarne: Janez Ev. Wesenjak. 102

Spodnještaj. ljudska posojilnica v Mariboru

reg. zad. z neom. zav.

Hranilne vloge

se sprejemajo od vsakega in se obrestujejo: navadne po 2 1/2%, proti trimesečni odpovedi po 2 1/2%. Obresti se pripisujejo h kapitalu 1. januarja in 1. julija vsakega leta. Hranilne knjižice se sprejemajo kot gotov denar, ne da bi se njih obrestovanje kaj prekinilo. Za nalaganje po pošti so poštne hranilne položnice (97.878) na razpolago. Rentni davek plača posojilnica sama.

Posojila se dajajo

le članom in sicer: na vknjižbo pred papirnati varnosti po 5 1/2%, na vknjižbo sploh po 5 1/2%, na vknjižbo in poročila po 5 1/2%, in na osební kredit po 6%. Nadalje izposojuje na zastavo vrednostnih papirjev. Dolgove pri drugih denarnih zavodih prevzema posojilnica v svojo last proti povrnitvi gotovih stroškov, ki pa nikdar ne presegajo 7 kron. Prekneje za vknjižbo dela posojilnica brezplačno, stranka plača le koleke.

Uradne ure

so vsako sredo in četrtek od 8. do 12. ure dopoldne in vsako soboto od 8. do 12. ure dopoldne izveniš praznike. V uradnih urah se sprejemajo in izplačuje denar.

Pojasnila se dajajo

in prodaje prejema vsak delavnik od 8. do 12. ure dopoldne in od 2. do 5. ure popoldne. Posojilnica ima tudi na razpolago domače hranilne nabiralnike. 102

Stolna ulica 6 (med Glavnim trgom in stolno cerkvijo.)

POSOJILNICA V GORNJI RADGONI

registrovana zadruga z neomejeno zavezo.

Hranilne vloge

se sprejemajo od vsakega in se obrestujejo po najvišji obrestni meri. Obresti se pripisujejo brez posebnega naročila koncem vsakega leta h kapitalu. Hranilne knjižnice drugih zavodov se sprejemajo brez vseh stroškov kot hranilne vloge, ne da bi se njih obrestovanje kaj prekinilo. Za nalaganje po pošti so strankam na razpolago položnice c. kr. poštne hranilnice št. 93.871. Rentni davek plačuje posojilnica sama.

Posojila

se dajajo pod najugodnejšimi pogoji in sicer na vknjižbo po 5%, na poročila po 5 1/2%. Izposojuje se tudi na zastavo vrednostnih papirjev. Dolgove pri drugih denarnih zavodih prevzema posojilnica v svojo last. Tozadavni stroški ne presegajo nikdar 7 K. Prošnje za vknjižbo novih kakor tudi za izbris starih posojil dela posojilnica brezplačno, stranka plača le koleke.

Uradne ure

so vsak torek in petek od 9. do 12. ure dopoldne. Ako pa pride na ta dan praznik, se uraduje naslednji dan. Ob uradnih urah se sprejema in izplačuje denar. Posojilnica izplačuje tudi obresti vojnih posojil brez vsakega odbitka.

Pojasnila

se dajejo, prošnje sprejemajo in vsi drugi uradni posli izvršujejo vsak delavnik od 8. do 12. ure dop. in od 2. do 5. ure pop.

Uradni prostori

so v lastni hiši, Gornji gris št. 8. 2

